

M. 1283 k1

AZ

UNGI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1905. ÁPRILIS 26—27-ÉN UNGVÁRON
TARTOTT TAVASZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

HOMOKI ANTAL

E.-M. FŐJEGYZŐ.

UNGVÁR

SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJA

1905

AZ
UNGI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1905. ÁPRILIS 26—27-ÉN UNGVÁRON
TARTOTT TAVASZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

HOMOKI ANTAL

E.-M. FŐJEGYZŐ.

UNGVÁR
SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJA
1905

Az ungi evang. reform. egyházmegye 1905. április
26—27-én Ungváron tartott tavaszi közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: Szabó Endre esperes egyházi, Komjáthy Béla világi elnök, Nyomárkay Aurél, Szabó Lajos, Stépán Gáza, Minay István, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák. Szabó József, Virág József, Szőlössy Gyula, Szücs István, ifj. Szakal István, Komjáthy Gábor papi tanácsbírák, Homoki Antal főjegyző, Németh Péter, Magyar Bertalan papi, Kovács Dániel világi aljegyzők.

Urbán Mihály, Nagy Géza, Szabó István, Pataky Pál, Bacskay Sámuel, Morvay József, Maksa József, Kiss László, Gecse Géza, Móré Elek, Szabó Endre, Móré Gábor, Szaplanczay Benjámín, Kálniczky János, Kovács István, Nagy Sándor, id. Szakal István, Szőlössy Ferencz, Sallay Gyula lelkészek, Kocsis Jenő, Ujlaky Sándor, Nyitray Lajos h.-lelkészek, Csomár Béla, Komjáthy István s.-lelkészek, Maksa József, Csengery Jenő, Riczko Dániel, Könyves Mihály, Karabélyos Gyula, Bóczér István, Sulyok István, Enyedi Lajos, Laky József, Mesko Gáspár, Móré András, Pap Lajos, Orémus Kálmán, Egyed Béla, Böszörményi László, Orgován Sámuel, Magyar Pál, Szabó József, Révész József, Osváth Endre, Molnár Ferencz tanítók s az egyházak képviselői.

* * *

I. Esperes ur szívből fakadó buzgó imában kérte Istennek áldó és megszentelő kegyelmét köztanácskozásunkra, melynek megtörténte után világi elnök ur szívé-

lyesen üdvözölvén a szép számban egybegyülekezett gyüleési tagokat s ezzel a gyűlést megnyitotta.

2. Ezután az esperes terjesztette elő az elmúlt egyházi félévről szakavatott jelentését, melyet alantabb egész terjedelmében közlünk:

Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

A mult esztendő ránk nézve sok nevezetes eseményről lesz emlékezetes; egyházmegyénk és a magyar ref. egyházra való tekintettel is.

Egyházmegyénk a mult évben adta át leányiskoláját az államnak, a hozott áldozatok fejébe bizonyos befolyást kötvén ki magának az igazgatás és két ref. tanár alkalmazása tárgyában. Minthogy azonban ez a befolyása más felekezeteknek minden áldozathozatala nélkül is meglesz; mi azzal, hogy a tanintézet létesítése körül az egyházmegyei egyházak, lelkészek s tanítók — még most számszerint ki nem mutatható — de több mint huszezer korona áldozatot hozunk, nem egyházunknak, de a köznevelésnek és magyar fajunknak tettünk szolgálatot. Éppen azért, egyházmegyénknek kötelessége lesz az intézet történetét — keletkezése percétől addig az ideig, míg az állammal kötött szerződés értelmében minket kötelezettségek terhelnek — a legnagyobb részletekkel megírni, úgy, hogy az tiszta fogalmat nyújtson egyházmegyénknek az intézet létesítésében megnyilatkozó hazafias munkájáról s áldozatáról. Ehez nekünk jogunk van, mert megszolgáltuk. Ezt az igazságot nekünk elhomályosodni nem szabad engedni.

Továbbá emlékezetes esemény, hogy a mult évben három új templom és torony épült egyházmegyénkben: Jenkén, Kereszten, Iskében, melynek költségei 80—90 ezer korona körül járnak s hiveinek vallásosságáról szolgáltathatnak bizonyítékot. Ezekon kívül Bés nagyobbította templomát, feljebb emelte tornyát, szintén nagy költséggel. A jenkei és bési templom fel is szenteltetett.

Az országos ev. ref. egyházat tekintve a mult év-

nek legfontosabb eseménye, hogy ekkor nyílt meg a 2-ik budapesti ev. ref. törvényhozó zsinat, a mely bizonynyal az egyházi adózás és lelkészválasztás kérdésében tett intézkedései által a két előző zsinat eredményeit messze felülmulja. E zsinat feladatául maradt még az alkotmány-tervezet tárgyalása.

A vallás-erkölcsi élet egyházmegyénkben állandóan gondozva van. E kettő az egymásra hatás által fejlőd-
vén, vagy tespedvén, befolyásolja az egyházi élet fejlődését vagy hanyatlását is. A vallásos nevelés, isteni tiszteleti cselekvények, a lelki gondozás, az egyházi előjáróságnak minden vallás-erkölcsi jelenségre kiterjedő figyelme azon eszközök, melyek az egyházakban a vallási és erkölcsi élet fejlődését szolgálják. Ezen eszközök hanyag vagy kedvetlen kezelése pedig mind a kettőnek hanyatlását idézi elő. Mindezekben főtenyező a lelkész. Igy tapasztalható, hogy a hol a templomgyakorlás az egész éven át, hétköznapokon is állandó, ott, nem említve egyéb tényezőket — nagyobb a valláshoz való ragaszkodás és az áldozatkészség is.

A felnőttek evangéliumi és keresztyéni színvonalon való megtartásának a templom és templomi szolgálatok a legfontosabb eszközök népünknel.

Hogy egyházmegyénkben a vallásos élet annyi sok üdvös jelenségben mutatja fel hatását, azt — egyebek közt — annak tulajdonitom, hogy egyházmegyénkben a mindennapi istentisztelet megtartására emlékezetem óta nagy gond fordított.

A hithűség üdvös jelenségei — a mai szorongatások közt is — kitűnnek a felekezeti statisztikai adatokból, pl. a vegyes házasságok gyermek-eligérési adataiból, át- és kitérés esetekből, nemkülönben az egyházi célokra történt adakozásokból, valamint a kötelezett nagy egyházi terhek nyugodt és készséges viseléséből is.

Elemi iskoláinkban az oktatás ügye nem hanyatlott, mert a kitünő és dicséretes iskolák száma nem apadt. A tanügyi bizottság e kijelentése bizonyítja, hogy tanítóink kötelességeiket teljesítik. Ebben természetesen nem

kis része van annak, hogy megélhetésük az államsegély és korpótlék által biztosítva van. A nyugdíjazás, az özvegyek s árváikról való állami gondoskodás megteremti náluk azt a nyugalmat, melyre szükségük van, akár az ismeretek megszerzését, akár azok közlését s ez utóbbinak fáradságos voltát tekintjük.

De akármit tekintjük is az iskolák ügyét, azt el nem leplezhetjük, hogy iskolásaink csak sokat tudnak, de a mi a nevelési oldalt illeti, az, a régi a b.-abos korral összehasonlítva nagyot hanyatlott. Valahogy a régi, verses erkölcsi reguláknak kellene a népiskolákban helyet szorítani. E hiánynak tulajdonítom, hogy a legjobb elemi iskolából kikerült ifju népelem bizonyos tul-tengő, beteges önézettel van eltelve, mely a vérmérséklet szerint nyegleséggé s kihívó modorra fajul. Bizunk benne, hogy annak idején napirendre kerül, e nem kicsinylendő baj orvoslása is.

Midőn beszámolok azokról, a miket végeztem, be kell számolnom, ha van arról is a mit elmulasztottam, illetőleg függőben hagytam. Függőben hagytam a lelkészválasztások elrendelését az üresedésben levő négy egyházban és pedig egyenként következő okok miatt:

A szalókai egyházban azért hagytam függőben a választást, mert tudva van, hogy az egyházak osztályozásának 10. évi ciklusa ez évben jár le. Az új osztályozásnál a kongruás egyházak jönnek majd az utolsó osztályba. Szalóka most 2-ik osztályban van, az új osztályozásnál le fog szállani egy osztálylyal s ezzel papválasztási joga kiterjedtebbé válik, választhat oly lelkészek közül is, a kik közül mint 2-ik oszt. egyház nem választhatott. De halasztottam azért is a választást, mert ez az egyház az egyházi kerülettől engedélyt kér arra, hogy a lelkészválasztás két évre elhalasztassék s az ez idő alatti papi félfizetés paplak építésre fordíttassék.

Ásvány anyásításába, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium kongrua kiutalásával belenyugodván, úgy ítéltém, hogy a lelkészválasztás dolgában, csak úgy intézkehdtem autonomiánk értelmében, ha az anyásítást az egyházmegye és a kerület tudomásul veszi, ez pedig

a f. évi tavaszi egyházmegyei és kerületi gyűlésen fog megtörténni.

Az iskei lelkészi állást is be kell tölteni 1906. ápr. 24-re. Miután az iskei egyházban, egyházkerületi engedélyvel 5 éven át maradt a lelkészi állás betöltetlenül, így ez sem a törvénnyel megjelölt időben levén fogatosítandó, a halasztás törvénybe nem ütközik.

E háromra nézve a választási eljárást az egyházkerületi gyűlés után indítom meg, ezekkel együtt intézkedem a bajánházai egyházban már megindított lelkészválasztási actus tovább folytatására.

Változás állt be a segéd- és helyettes-lelkészek közt. Nyomárkay Sándor volt szalókai h.-lelkésznek kiadtam az esperesi elbocsátást, miután halábori rendes lelkészszé választatván — egyházmegyénkből eltávozott — helyére az őszi egyházmegyei gyűlésen bekebelezett Ujlaky Sándort rendeltem be helyettes-lelkészül, a ki most itt mint ilyen erősítendő meg.

A kisdobronyi egyháznak már a múlt évi szeptemberi gyűlés után koncesszát adtam, hogy Böszörményi László nyarádi tanítót bevihesse. Az így megüresedett nyarádi egyháznak koncesszát adtam, hogy Orgován Sámuel kisgeőczyi tanítót bevihesse, mert a nyarádi egyház presbiteriuma belenyugodott, hogy tanítójuk állomását időközben elhagyhassa.

A f.-rőcsei egyházban a tanítói teendő végzésére Benedek Jolán tanfolyambeli tanítónőt november 4-ikén berendeltem.

A jenkei egyház szép új templomát október 2-ikán szenteltük fel, a szokott ünnepélyességgel. Sajnos! ez alkalommal Főtisztelendő püspök urhoz nem lehetett szerencsénk, gyengélkedése gátolta a megjelenésben.

Ez a körülmény lehangolólag hatott mindnyájunkra; de kivált elszomorította a roppant nagy számmal megjelent tót ajku hitsorsosainkat, a kik hetekkel elébb feszült várakozással néztek a nagy nap elé, melyen színről-szinre láthatják főpapunkat s örömmel gondoltak a boldog órára, mikor áhitatos imában vele rebeghetik el a hálát a Mindenhatónak, hogy a jenkei egyházat nagy

munkájában megsegítette; mikor kenetes ajkairól közvetlen vehetik a főpapi áldást, hogy azt a messze vidékről összesereglett hívek is, mint lelki ajándékot holtig tartó emlékezés és emlegetés kincse gyanánt vigyék magukkal.

Hogy mily nagy volt itt az összesereglett ünneplő közönség, mutatja az, hogy Urvacsorában négyezeren részesültek s az Urvacsora-osztás délután 5 óráig tartott.

A nyarádi egyház mint eladó s Tóth István, mint vevő közt kötött adásvételi szerződésnek egyházfőhatósági megerősítését — az 1898. tavaszi egyházkerületi gyűlés 92. sz. a. rendelkezése folytán — kieszközöltem.

Szóllóssy Gyula és Stépán Géza tanácsbírákat a szelmenczi lelkész beiktatására felkértem, kik e tisztökben el is jártak.

Mult őszi egyh.-m. gyűlésünk 5. sz. a. megbízatásom szerint az üresedésben volt egyházmegyei világi tanácsbíróra a szavazatokat bekértem. Az eredményről a tárgyalás folyamán tétetik jelentés.

Építkezések s egyházi szükségletek fedezésére eszközölt kivetések behajtásánál csak két esetben kellett polg. hatósági segílyt kérnem. A mi magában véve nem örvendetes dolog ugyan, de tekintve a mult évi nagyméretű egyházi építkezéseket — megnyugtató állapotról tanuskodik.

Részt vettem a m. orsz. ev. ref. egyház törvényhozó zsinatának 1904. nov. 10—23. tartott első ülészakán, a hol a törvénytervezet adózási része tárgyalatott. A zsinat 2-ik ülészakája f. év márczius 16-tól április 7-ig tartott; a függőben maradt adózási része, a köznevelés és közoktatási szervezet, valamint a törvénykezési és lelkészválasztási részek tárgyalattak le.

A tárgyalás menetét s eredményét bár töredékesen ugy a sárospataki, mint a politikai lapokból figyelemmel kísértük. Az adózás kérdésében igyekezett a zsinat minden lehető megtenni, hogy célját, az egyházi adózási terhek könnyítését minnél inkább megközelítse. A bíráskodási részben a fegyelmi ügyek kezelését és a fegyelmi eseteket részletesebben megállapította s a büntetések számát szaporította s azok alkalmazását szigo-

rubbá tette. Biztat a reménység, hogy ezek minnél kevesebb esetekben lesznek alkalmazandók.

Megvalósult a zsinaton a tiszáninneri egyh. kerület régi óhajtása: a szabadság elvének alkalmazása a lelkész választásnál. Eltöröltetett az egyh. osztályozás és a lelkész minősítés. Az új törvények életbelépte után minden egyház szabadon választhatja papját mindazok közül, kik a 2-ik papi vizsgát letették sikerrel. Mindenki előtt nyitva lesz a legjövödelmesebb egyház is. Ennek fejébe azonban a lelkészi vizsgáknál fogják a kerületek a minimum lehetőleg magasabb mértéket alkalmazni; hogy eképen a választásoknál mindenki számára kilátásba helyezett anyagi előnyök, az egyének szellemi értékének megközelítőleg egyenlő színvonala által legyenek igazolva.

És itt csakugyan nagyobb eredményt kell felmutatni az *akadémiai* szabad tanulás és tanításnak, vajha ez az eredmény mielőbb mutatkoznék.

Mért én a szabad tanítás és tanulás elvét csak az egyetemen látom veszély nélkül alkalmazhatónak s az akadémián nem.

A szabad tanítás ugyan is az akadémián is érvényesülhet a tanár részéről. Mert a tanár a maga szakjában szabadon alkalmazhatja azt az irányt, a melyik az ő meggyőződésnek megfelel. De már a szabad tanulás egészen más. E szerint a hallgatónak szabadsága abban állna, hogy szabadon választana az ugyan azon szakbeli különböző irányu tanárok hallgatása közt. De ez képtelenség, mert itt minden szak egy egyén, tehát egy irány által van képviselve, a tanuló szabad választása lehetetlen. Ez csak egyetemi berendezkedés mellett lehető.

Ebben pedig veszedelmet látok, kivált a theológián. A gyakorló theologusnak, tehát a papnak, hivatalos functioiban konzervatív theologusnak kell lennie, a hivatalos egyház tanait kell hirdetnie s hogy eredménynyel tehesse — meggyőződésből. De hol veszi ő a meggyőződést, mikor a szaktárgyat egyetlen olyan irány képviseli, mely inkább negatív, mint konzervatív.

Bizony Sós Lajosnak a sárospataki lapokban közölt aggodalmait kénytelenek vagyunk osztani.

1) alap nélküli aggodalmak azok!

Ugy gondolom, hogy az egyházi adózás könnyítésére szolgáló államsegélyt — legalább nálunk — kevés egyház fogja igénybe venni. Ismerve népünk természetét, mely szerint még a jól ismert rosztat sem hajlandó feláldozni a kilátásba helyezett jóért — eleinte csak az egyházi adóval legnagyobb mértékben megterhelt egyházak lesznek hajlandók a kilátásba helyezett jóval élni. Sok helyütt pedig akadályul fog szolgálni, hogy az ediginél nagyobb teher a befolyásosak vállaira hárulna, ezek állásfoglalása miatt a törvényadta kedvezményt a most sulyosabban megterhelt szegényebb egyháztagok nem vehetik majd igénybe.

De feltéve, hogy bizonyos idő múlva a törvény kedvezményét minden egyház igénybe veszi, még mindig fennmarad az építkezéssel járó időszakos teher viselése, a melynek könnyítésére nincs kilátás, de e tekintetben hiveink s más felekezetek hivei közt az inparitás állandóan fel fog maradni.

Az egyházlátogatóság által megküldtem a lelkész uraknak a papi nyugdíjintézet tervezetét és az 1904. októberi konvent jegyzőkönyvét.

A lelkész és tanácsbíró uraknak megküldtem Dr. Tüdös István öntüzkár biztosítási tervezetét.

Márczius 1-én részt vettem Miskolczon az egyházkerületi számvevőszék alkalmával tartott egyházkerületi bizottsági ülésben, melynek tárgya volt a mult évi államsegélytöbblet hovaforrásának kérdése. A bizottság javaslata felett a tavaszi ker. gyűlés fog dönteni.

Az egyházmegye összes egyházaiban:

1. Bévétel	---	---	---	---	126372	korona
2. Kiadás	---	---	---	---	105560	"
3. Maradvány	---	---	---	---	20812	"
4. Tőkepénz	---	---	---	---	109439	"
5. Adóság	---	---	---	---	63625	"
6. Lelkeszi alap	---	---	---	---	13436	"
7. Tanítói alap	---	---	---	---	3422	"
8. Egyházi föld	---	---	---	---	521	hold
9. Templomalap	---	---	---	---	45007	korona

10. Iskolapénze	---	---	---	3181	korona
11. Magtár	---	---	---	2083	köböl
12. Magtárpénz	---	---	---	10544	korona
13. Orgona alap	---	---	---	20762	"
14. Regáleváltság	---	---	---	3439	"
15. Énekkar pénze	---	---	---	721	"
16. Árvaalap	---	---	---	2400	"
17. Iskola földje	---	---	---	22	hold
18. Alapítvány	---	---	---	507	kor. (kaposi)
19. Szegény alap	---	---	---	1000	"
20. Toronyépítési alap	---	---	---	141	"
Építkezés	---	---	---	33392	kor.
Adakozás	---	---	---	12594	kor.

E szerint levonva a vagyonból a terhet, marad tiszta vagyon 46 ezer korona, a mi 39 anyaegyház és 9 filia közt megosztva, nagy szegénységet jelent.

De hogy ilyen, anyagilag szegény egyházak a múlt évben építkezésre 33 ezer koronát fordítottak s ehez önkéntes adományként 12 ezer koronával járultak, ez hieink lelki gazdagságáról tanuskodik.

Adja az isteni gondviselés, hogy az ily lelki gazdagságban menjenek elő és gyarapodjanak egyházunk tagjai a jövőben is.

Most már a tárgyalás felvétele következvén, ennek folyamán a gyűlési tagok állandó közrehatását kérem s az elintézendő ügyeket becses figyelmökbe ajánlom.

3. Az egyházak képviselői megbízóleveleik bemutatása után

Igazoltattak.

4. Stépán László tanácsbíró családi gyásza, Kocsis Endre, Kecskeméthy Lajos, Soltész Tamás és Erdélyi János betegségek miatt a gyűlésen meg nem jelenhettek.

A mi tudomásul vétetik.

5. Az 1903. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés utasította az ásványi segédlelkészt, hogy az ásványi egy-

háznak az egyházkerületnél levő tartozása iránt jelentést tegyen minden tavaszi egyházmegyei közgyűlésre, hogy a 100 korona törlesztés és a kamat pontosan fizetetik-e? Mire nézve a nevezett segédlelkész jelenti, hogy az 1904. évre a kamat befizettetett és a tőkéből 100 koronát törlesztett az egyház.

Tudomásul vétetik.

6. Az 1904. évi őszi közgyűlésnek 60-ik pontjával egyházmegyei gondnokunk arra kéretett fel, lenne szives a ministeriumban tájékozást szerezni a felől, miért nem kárpótoltatott a nagygejőczyi egyház a Latorcza átvágásával okozott kárért a szigeten levő birtoka után? Mire nézve gondnok ur a ministeriumban nyert felvilágosítás folytán jelenti, hogy a nagygejőczyi határban létesített 14. sz. átvágás folytán szigetté vált terület csekély kiterjedésű, mint egy 3 kat. hold 5·4 □ öl területét, a mit a kisajátítási egyezkedés alkalmával a kincstár hajlandó volt megvásárolni, a mennyiben ilyen kisterület részére komp vagy egyéb közlekedési eszköz beállítása nem volt indokolható. Azonban az érdekeltek a földjüktől nem voltak hajlandók megválni, — inkább lemondtak a kárpótlásról. Mint hogy a nagygejőczyi egyház földje is a 14. számú kis szigeten van, azért nem kapott kárpótlást.

A jelentés tudomásul vétetik és gondnok urnak szives fáradozásáért egyházmegyénk köszönetét nyilvánítja.

7. Mult évi őszi közgyűlésünk 40. sz. határozatával Móré Gábort, mint a kereszti leányegyház felügyelő lelkészét azzal bizta meg, hogy szerezzen tudomást arról és tegyen jelentést, hogy miért nincs a kereszti leányegyházban az adó és illeték befizetve. Mire nézve a felügyelő lelkész csak annyit jelent, hogy az adó és illeték még sincs befizetve.

Egyházmegyénk a jelentést tudomásul veszi ugyan, de újból megbizza

Móré Gábort, hogy kimerítő jelentést adjon arról, hogy ki vagy mi az oka annak, hogy a kereszti leányegyházban az adók nincsenek kifizetve.

8. Ugyan azon gyűlés 39. sz. határozatával utasított Pataky Pál botfalvai felügyelő lelkész, hogy tegyen jelentést arról, miért nem szedetett be a tanítói lakon levő istállóra kivetett költség? Mire nézve Pataky Pál jelenti, hogy a kivetés a múlt év folyamán teljesen befizettetett.

Tudomásul szolgál.

9. Olvastattott a botfalvai leányegyház abbeli kérelme, hogy az egyházmegyénél levő 200 kor. tőke és annak egy évi kamata az egyház szegénységére való tekintetből engedtessek el.

Egyházmegyénk a tőke tartozást, valamint a kamatot sem engedheti el, mert az egyházmegyénk szabályrendeletébe ütközik, azért a botfalvai leányegyház kérelmét sem teljesítheti.

10. Pataky Pál az őrdarmai templom ügyében intézkedést kér és megállapítását a templom építésre adandó segély összegnek.

Ezen ügy rendezése az őszi egyházmegyei gyűlésre halasztott, de egyszersmind felhivatik a tarnóczi lelkész, hogy a szükségelt tervrajzot, költségvetést és a hivek által viselendő kivetési összegről szóló kimutatást őszi gyűlésünkre adja be.

11. Olvastattak a következő egyházak kérvényei, melyekben szükségük fedezésére segélyeket kérnek: u. m. a tarnóczi egyház templom és torony javításra 800 koronát. A vajkóczi egyház magtár építésre 550 koro-

nát. A pályini egyház iskolájának újra fedésére 600 kononát. A zahari leányegyház a 2000 koronás segélyt; de ha ez nem adható, kisebb segélyvel is beéri. A palági egyház egyházfilak építésére 600 kor. segélyt kér.

Mindezen kérvények a pénzosztó bizottsághoz tételnek által.

12. A tarnóczi egyház előljárósága romlásnak indult lelkészi lakának kijavitása céljából 1200 korona kölcsön felvételére engedélyt kér, a mely összeg kamatainak fedezésére a hivek önkéntes adóját jelöli ki mindaddig, míg a 2000 koronás építési segélyt megkaphatja.

Tekintve a tarnóczi egyház hiveinek kevés számát, valamint azt is, hogy igen nagy terhet viselnek, a lelkészi lak javítása pedig halaszthatatlan szükség, ezért a kölcsön felvétele megengedtetik, de figyelmezteti egyházmegyénk ugy a lelkészt, mint az egyház előljáróságát, hogy a kamat fizetés pontosan teljesíttessék.

13. Szakál István missiói lelkész és Stépán László, a szobráncz—tibai fiókegyház főgondnoka az iránt kérelmeznek, hogy az egyházmegye vállalja el azon 8000 korona tőkesegély törlesztésére szükséges $1\frac{1}{2}\%$ -nak, vagyis 120 koronának törlesztését, melyet a konvent a szobráncz—tibai templom építésére megszavazott. Mert bár ezen törlesztési perczent fizetését Patay Gyuláné urnő magára vállalta, de ők nem tartják méltányosnak, hogy ezen áldozatkész urnő, a ki már eddig is tetemes áldozatot hozott és ez után is hozni fog, — hogy ő ezzel is terheltessék, a többi egyháztagok pedig nincsenek oly helyzetben, hogy e célra áldozatot hozzanak.

Egyházmegyénk elismeréssel adózik Patay Gyuláné urnő hazafias és vallásos buzgalmának és áldozatkész-

ségének, mivel egy központot igyekszik teremteni, hol evangéliumi vallásunkkal a hazafiasságnak és felvilágosodásnak nemes érzelmeit törekszik a lelkekbe beplántálni. De mert egyházmegyénk korlátolt anyagi ereje a már meglévő szegény egyházak szükséglete által annyira kimerül, hogy legtöbbször fájó szívvel kénytelen mellőzni a legégetőbb szükségletek teljesítését is. Éppen azért ily hosszú időre magát évenkénti törlesztésre le nem kötelezheti; de ha a szobránicz—tibai alakuló fiókegyház hivei tehetségök-höz mérten magok is hozzájárulnak ezen teher viseléséhez, egyházmegyénk sem tagadja meg a segítséget, a mennyire sokfelé igénybe vett anyagi ereje megengedi.

14. Ujlaki Sándor szalókai helyettes lelkész szűk anyagi körülményeire való tekintetből 200 korona segélyt kér, mivel előde Nyomárkay Sándor is ennyi segélyben részesült, de egyszersmind azt is kéri, hogy őt állomásán az egyházmegye mint helyettes lelkészt erősítse meg.

A 200 korona iránti kérelme a pénzosztó választmányhoz tétetik át. A mi a h.-lelkészi minőségben való megerősítését illeti, mivel a s.-lelkészek elhelyezése az esperes jogkörébe tartozik, őt pedig az esperes a szalókai egyházba rendelte helyettes lelkésznek, így attól az időtől, mikor az esperes oda rendelte helyettes lelkésznek, elismertetik és megerősítettik.

15. Kis László bártfai lelkész Sárospatakon tanuló Béla nevű fia részére a Szabó András alapítvány 1904.

évi kamatját kéri, egyszersmind bemutatja fia tanulmányi bizonyítványát.

A bemutatott bizonyítvány folytán a Szabó András alapítvány 1904. évi kamata Kis Bélának kiadatik.

16. Ugyancsak Magyar Bertalan nagydobronyi lelkész Sárospatakon tanuló Kálmán nevű fia részére a Diós féle alapítvány 1904. évi kamatját kéri.

Mivel az alapítvány e célra szolgál, az Magyar Kálmán sárospataki tanuló részére kiadni rendeltetik.

17. A jenkei egyház előljárósága bár templomát már felépítette, de erre kénytelen volt adósságot is csinálni, a mely teher igen súlyosan nehezül az amugy is igen megadóztatott egyháztagokra, ez okból kéri a 2000 koronás építési segélyt.

Mivel ezen segély már több építkező egyház részére levan kötve, a jenkei egyház abban csak akkor fog részesülni, ha a sorrend reá kerül.

18. Olvastatott a számvevőszék 1905. április 19-én Vajánban tartott ülésének jegyzőkönyve, melyben előterjeszti, hogy az egyházmegye tulajdonát képező s kezelése alatt álló pénzekekről szóló könyveket alaposan átvizsgálván, azokat rendben találta, azért a pénztárnoknak a felmentvényt az 1904. évre a szokott óvás fentartása mellett megadatni javasolja. Egyszersmind azt is jelenti, hogy a Horváth Mária-pénztár az 1904-ik évben 194·813 korona 67 fillért tett ki.

A jelentés tudomásul vétetik s a pénztárnoknak a felmentvényt az 1904. évre a szokott óvás fentartása mellett megadatik s a pénztár állásáról szóló jelentés a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetik.

19. Ugyanaz előterjeszti, hogy miután a kaposvidéki telekkönyv Kaposra tétetett által, a mi a telekkönyvi bekebelezések keresztülvitelét az egyházmegyei ügyvédre nézve költségesebbé teszi, azért a számvevőszék az ügyvéd tiszteletdíjának 100 koronával való felemelését javasolja.

Egyházmegyénk belátja, hogy a változott viszonyok folytán az ügyvédre nézve a telekkönyvi bekebelezések keresztülvitele költségesebbé és fáradságosabbá válván, tiszteletdíját 100 koronával feljebb emeli.

20. Pálóczi Horváth Gyula tarnóczi egyháztág azon kérelmét terjeszti elő, hogy a tarnóczi lelkésztől vétessek el az ezelőtt a tanító által használt föld és adassék az egyház használatába, mert az azért adatott a lelkésznek, a lelkészi és tanítói hivatal egyesítésekor, hogy azért az iskolás gyermekeket tanítsa és a templomban az éneklést vezesse. De miután az egyház az iskoláját, az államnak adta át, most már nem tanít és az éneklést sem vezeti, hanem mindkét teendőt az állami tanító teljesítvén, a lelkész jogtalanul használja a földeket. De a föld elvonása által díjlevél csonkulást sem szenved, mert ezen föld jövedelme a kongrua felszámításakor nem volt a lelkészi fizetésbe beszámítva.

Miután ezen ügyre a lépéseket megtenni a presbiterium hatáskörébe tartozik, egyes egyháztág kérelmére közgyűlésünk az ügy elbírálásába okmányok hiányában bele nem megy, így pálóczi Horváth Gyula kérelmének teljesítését mellözi.

21. Az 1004. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés utasította 19. sz. határozatával a szirénfalvai egyház gondnokát, hogy Egyed Béla ottani tanító állami adó hátralékának befizetéséről gondoskodjék, mire nézve

Egyed Béla szirénfalvai tanító 1905. április 21-én kelt levelében jelenti, hogy adóhátralékát befizette.

Tudomásul szolgál.

22. Az eszenyi egyház előjárósága 1904. évben megrepesztett templomát kijavíttatta, csonka tornya helyett bádoggal fedett új tornyot épített, mely építkezésre az egyházmegyei pénztárból 5000 koronát vett kölcsön, melynek kifizetése végett, a hivekre kivetést eszközölt, kéri az egyházmegyét, hogy a kivetést erősítse meg, az építkezést hagyja helybe és a kölcsön felvételét, mely szabályszerűen eszközöltetett jóváhagyólag vegye tudomásul.

Egyházmegyénk a kivetést megerősíti. Az építkezést helybenhagyja és a kölcsön felvételét jóváhagyólag veszi tudomásul.

23. Molnár Mihály iskei egyháztag az iránt kérelmez, hogy midőn mint magtár-gondnok az egyházzal leszámolt 105 koronával többet fizetett be az egyház pénztárába, a mit az egyházlátogatóság derített ki, kéri utasíttatni az iskei egyház gondnokát, hogy ezen összeget részére térítse vissza.

Egyházmegyénk az egyházlátogatóság jelentése folytán a tényállás valódiságáról meggyőződve, utasítja az iskei egyház gondnokát, hogy Molnár Mihály részére a helytelenül befizetett 105 koronát térítse vissza.

24. Szaplanczay Benjámín nagygejőczy lelkész jelenti, hogy a magtár-épület biztosításáról szóló nyugta a Fonciére pesti biztosító intézet főügynökségétől megérkezett, így a biztosítási ügy tisztázva van.

Tudomásul szolgál.

25. Az 1903. évi őszi közgyűlés utasította Hegyi György egyházmegyei ügyészt, hogy a Pongrácz Gyula hagyatékának az egyházmegyét érdeklő részéről jelentést tegyen, a mit a nevezett gyűlésre be is terjesztett, de az az idő rövidsége miatt tárgyalható nem volt, így annak tárgyalása jelen gyűlésünkre hagyatott fel.

Minthogy a hagyatéki ügy oly állapotban van a mi egyházmegyei beavatkozást nem igényel egyházmegyénk ez idő szerint a felett napirendre tér.

26. A szalókai egyház lelkeszi díjlevelét megerősítés végett 3 példányban beterjeszti.

Megerősítették s a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetik.

27. Komjáthy Gábor polgári iskolai intéző bizottsági alelnök jelenti, hogy az eltávozott Tóth Erzsébet tanítónő helyére Vozáry Ilona okleveles polgári iskolai tanítónőt hívta meg 1200 korona fizetés mellett.

A meghívás tudomásul vétetik s miután Vozáry Ilona az egyházmegyei közgyűlés színe előtt a hivatalos esküt letette, állomásán megerősítették.

28. Ugyanaz jelenti, hogy az egyik tanterem kicsiny volt, a min úgy segítettek, hogy a közfalat kilökvé összekötötték a kis tantermet egy másik szobával, így 230 korona költséggel megfelelő tanterem készült.

Tudomásul szolgál.

29. Ugyanaz bemutatja a bizottságnak Deák Gyula az állami polgári iskola igazgatóját, a kit az esperes az intéző bizottság nevében szívélyesen üdvözölt.

Tudomásul vétetik.

30. Szabó Endre esperes elnök kedves kötelességének tartja jelenteni, hogy az állami polgári iskola gondnoksága üdvözölte az ungi evang. reform. egyházmegyét, a polgári leányiskola megalakulása körül kifejtett fáradozásáért s áldozatkészségéért.

Tudomásul vétetik.

31. Felmerült a kérdés, hogy az állami polgári leányiskola gondnokságában egyházmegyénk részére fentartott hely kivel van betöltve? Mire a jelenvolt tanfelügyelő azon felvilágosítást adta, hogy a gondnokság még nincs megalakítva, az iránt most van a miniszterium előtt a felterjesztés; egyben kijelentette, hogy az egyházmegye részére fentartott hely Szabó Lajos tanácsbíróval fog betöltetni.

Tudomásul vétetik.

32. Ugyancsak a polgári leányiskola igazgatósága jelenti, hogy a polgári leányiskola növendékei közül többeket tandíj elengedésben részesített 900 korona összegig, de még így is 2900 korona tandíjnak kell befolyjni, tehát 400 koronával többnek mint a mennyi a költségelőirányzatban van.

Tudomásul szolgál.

33. Ugyan a polgári leányiskola alelnöke jelenti, hogy az állammal kötött egyezés szerint mi tartozunk tantermekről gondoskodni. Mivel ez idő szerint elegendő tanteremmel nem rendelkezünk, a jelen szükségleten úgy segítettek, hogy az állami iskolában nyertek egy tantermet, de ezen átengedett helyet f. évi jan. 1-től elvették, mivel arra az iskolának szüksége volt, az intéző bizottság pedig az óvoda egyik helyiségét kérte el, melyet 60 korona költséggel alkalmas tanteremmé alakított át; de mivel ez is csak ideiglenes dolog, az egyházmegye pedig elvállalt kötelezettségét teljesíteni tartozik, az intéző bizottság bejelenti, hogy a már elfogadott és jóváhagyott terv és költségvetés szerint 2 új tantermet épített.

Egyházmegyénk a jelentést tudomásul veszi, a két új tanterem építését jóváhagyja, egyszersmind utasítja az egyházmegyei pénztárnokot, hogy a már megszavazott kölcsönt, a polgári iskolai bizottság rendelkezésére bocsássa, melynek fedezésére az Ungvár város által fizetendő ezer koronát köti le, egyben megbizsa a felügyelőbizottságot az építés keresztülvitelével.

34. Tudomására jutott egyházmegyénknek, hogy az egyházmegye tulajdonát képező kisebbik épület oly rossz állapotban van, hogy abban lakni életveszélyes.

Egyházmegyénk felkéri Szabó Lajos tanácsbíró urat sziveskedjék ezen épületet megvizsgálni, a kijavításra szükségesösszegekről szóló költségvetést elkészíteni s azt az egyházmegyei pénztárnoknak megküldeni a ki folyóvá teendő a javításra szükségelt pénzt.

35. Több helyről jelentés érkezett arról, hogy az egyházak részére készített könyvszekrényekben hiba van, melyet szerződés szerint Berta István vállalkozó köteles kijavítani.

Felhivatnak ennél fogva a lelkészek, hogy a hol a szekrényeken javítani kell, jelentsék be az egyházmegyei pénztárnoknak, a honnan utasíttatni fog a vállalkozó a szekrények kijavítására, mert csak ezután fog az illetőnek a bent tartott 5°/_o kifizettetni.

36. Az egyházmegyei világi tanácsbírói állás betöltésére beadott szavazatok az 1904. decz. 6-án tartott szavazat bontó bizottság beterjesztett jegyzőkönyve szerint következőleg oszlottak meg: Szilágyi Sándor világi

főjegyző 28, Egy Ferencz földbirtokos 4, Kovássy Elemér főszolgabíró 2, Szóráth János ügyvéd 2, Szabó Zoltán szolgabíró 1, Szilágyi Ferencz földbirtokos 1 szavazatot nyertek. Melynél fogva a beterjesztett jegyzőkönyvben Szilágyi Sándor megválasztott világi tanácsbírónak kimondatott. Melyről őt Esperes úr értesítvén, levélben fejezi ki szívből jövő köszönetét az egyházmegyének benne helyezett bizalmáért.

Szilágyi Sándor megválasztott világi tanácsbíró a hivatali esküt leteszi s székfoglaló beszédében a benne helyezett bizalomért köszönetét nyilvánítva s lelkiismeretes munkásságot ígérve, tanácsbírói székét elfoglalja. E választás tudomásvétel czéljából a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel jelterjesztetik.

37. Az egyházlátogatóság tudomást nyert arról, hogy Szirénfalván a regale kártalanításból nyert tőke összeg nincs a leltárba bejegyezve.

Felhivatik a szirénfalvai egyház előljárósága, hogy a regale kártalanításból kapott tőkét a leltárba vezesse be és arról az esperesi hivatalt értesítse.

38. Az egyházmegyei ügyvéd utasított arra, hogy az egyházmegye földjét, melyet a Horváth Mária ház után kapott adja el és arról jelentést tegyen. Ügyész jelenti, hogy az eladásra szánt földet Ujlaki József ungvári lakosnak előnyös feltételek mellett kiadta bérbe 32 koronáért, azért nem javasolja a föld eladását.

A jelentés tudomásul vétetik s az ügyész eljárása helyben hagyatik

39. Mivel a magasrévi leányegyház a jászóvári prépostságtól egy darab belhelyet vásárolt iskolai helyi-

ségnek, a melyre nézve az eljárás régebben folyamatba tétetett ugyan; de arról az egyházmegyének tudomása nincs, hogy ezen vásárolt birtok átiratott a leányegyház nevére, azért az egyházmegyei ügyvéd utasítani kéri a magasrévi leány egyház gondnokát, hogy az ügy állásáról az esperesi hivatalt értesitse.

Felhivatik a leányegyház gondnoka, hogy ez ügy állásáról az esperesi hivatalhoz jelentést adjon.

40. Lejárván az egyházmegyei könyvtári bizottság megbízatása, könyvtári bizottsági tagokul megválasztottak:

Komjáthy Gábor, Pataki Pál, ifj.
Szabó Endre, Minay István, Szabó Lajos.

41. A csapi egyház lelkésze és gondnoka a 2000 korona építkezési segély kiutalását kéri, mivel az 1902. évi tavaszi gyűlés által a folyó évre lett az részükre megszavazva.

Nevezett gyűlés 89. sz. határozata szerint igaz, hogy már a folyó évben a csapi egyházat illetné a 2000 korona építkezési segély; de mivel az egyházak járuléka a közelebbi években oly sok oldalról igénybe lett véve, hogy a csapi egyház előtt ezen segélyre felvett egyházak is csak részletekben kapták, — sőt mindeddig sem kapták ki egészen a 2000 koronát, a csapi egyháznak ezen segély addig ki nem utalható, míg az előbb segélyre jogosult egyházak teljesen ki nem elégittetnek.

42. Kocsis Jenő, mint félfizetéses bajánházai helyettes lelkész, azon nehéz helyzetre való tekintetből, hogy a bajánházai viszonyok között magát élelmezni

nem képes, csak is úgy, hogy saját háztartárost kell vezetnie, mely a félfizetésből nem telik, nagyobb mérvű segélyt kér. — Ugy szintén Ujlaki Sándor szalókai és Nyitray Lajos iskei helyettes lelkész a Horváth Mária alapból segélyt kérnek.

Nevezett helyettes lelkészek segélykérvényeik ez idő szerint nem voltak tekintetbe vehetők; mivel a kérvények sokasága miatt a kérvényező rendes lelkészek igényei sem voltak kielégíthetők s a Horváth Mária alapból a végrendelet értelmében helyettes lelkészek nem is segélyezhetők.

43. Lelkészek, tanítók és egyházak segélykérvényei lehetőleg méltányos elbírálás céljából a segélyosztó bizottsághoz tétettek át.

44. Olvastatott Tóth Erzsí, — jelenben halasi polgári iskolai tanítónő érzelemteljes bucsuzó levele, melyet még a múlt év szept. 3-án küldött a nagytt. esperesi hivatalhoz, azon alkalomból, hogy a körülményektől kényszerítve el kellett hagynia az ungvári ref. polg. leányiskolát. Hálásan emlékezik az egyházmegyének iránta tanusított jóindulatáról, s forró hálával köszöni azon jótéteményét, melyben őt betegsége alkalmával részesítette.

Tudomásul szolgál.

45. Bakó László kereszti tanító jelenti, hogy a keresztek a presbyteri határozatnak nem engedelmessé válnak, sőt a tanfelügyelő s az orvos utasítása daczára is az iskola rendbehozásával semmit sem gondolnak. Egyházmegyei intézkedést kér.

Egyházmegyénk több alkalommal tapasztalván a kereszti egyház hiveinek a felsőbb hatóságokkal szem-

ben tanusított engedetlenségét, utasítja a beszolgáló lelkészt, hogy a keresztiek vagyoni állapotát feltüntető kimutatást készítse el s terjeszse be az egyházmegyéhez.

46. Homoki Antal kisgejőczyi lelkész jelenti, hogy Orgován Sámuel eltávozásával megüresedett tanítói állomásukat ideiglenesen Molnár Ferencz IV-ed éves képezdészszel töltötték be.

Az egyházmegye Molnár Ferencz IV-ed éves képezdésznek a kisgejőczyi tanítói álláson ideiglenesen alkalmazását tudomásul veszi.

47. Móré Elek, pinkóczyi lelkész jelenti, hogy Bazsó Károly tanítójelölt a bezői tanítói állomást elfoglalta s a tanítást mult év szept. 6-án megkezdte.

Bazsó Károly tanítójelöltnek Bezőben ideiglenes tanítóul alkalmazása tudomásul szolgál.

48. Szakal István lucskai lelkész még a mult év végén jelenti, hogy 326. sz. esperesi felhívás folytán Reviscsére elment, s a lelkész honn nem létében Kaszay Károly nyug. tanítótól azon értesülést vette, hogy az iskola vezetésére Benedek Jolán tanítónő ajánlkozott; kinek itteni alkalmazását annál inkább javasolja, mert ez állomásnak pályázati hirdetés útján való betöltése az idő előre haladott volta miatt alig remélhető. Ezzel kapcsolatban esperes ur jelenti, hogy Reviscsén Benedek Jolán tanítónőt ideiglenesen alkalmazta.

Egyházmegyei közgyűlésünk a jelentést helyeslő tudomásul veszi.

49. Ung vármegye alispánja az 1898. évi IV. törvényczikk alapján kizárólagossággal megállapított ung-

megyei helynevek jegyzékét az esperesi hivatalnak megküldi.

Tudomásul szolgál. S azon egyházközségeink, melyeknek neve meg lett változtatva, utasítatnak, hogy pecsétnyomóikat ujonnan készíttessék. Egyszersmind hogy az új nevek használatba jöjjenek, egyházmegyénk megváltoztatott nevű egyházai jegyzőkönyvünkben közöltetnek:

Régi név	Új név	Régi név	Új név
Viszoka	Magasrév	Lucska	Vámoslucska
Ásvány	Tiszaásvány	Zavadka	Fogas
Csepely	Ungcsepely	Csecselő	Zuhogó
Csomonya	Csongor	Sz.-Komoróc	Szobránczkomoró
F.-Reviscse	Felsőrócse	Osztó	Eles
S.-Polyánka	Sárosmező	Jesztreb	Alsókánya
Sárosreviscse	Sárosrócse	Felső-Ribnyice	Felsőhalas
Bunkóc	Bunkós	Vajnatina	Vajna
Szentes	Szenteske	Hunkóc	Alsóhunkóc
Orechova	Dióska	Nyarád	Magyarnyarád
Huszák	Ungludas	Pinkóc	Ungpinkóc
Korumlya	Koromlak	Téglás	Kistéglás
Petróc	Ungpéteri	Tarnóc	Ungtarnóc
P.-Helmecz	Korláthelmecz	Salamon	Tiszasalamon
Oroszkomoróc	Oroszkomoró	Daróc	Ungdaróc
Dubróka	Ungtölgyes	Ptruksa	Szírénfalva

50. Olvastatott az őszi segélyosztó bizottság 1904. decz. 6-án kelt jegyzőkönyve, mely szerint a különböző című segély pénzek következőleg osztattak szét: I. Államsegély 800 kor. Közigazgatási célra 600 kor. Parochiális könyvtára 200 kor. — II. Szükösi és Hollandi tár 240 kor. 1. Nagykaposi egyház 50 kor. 2. Magyar Bertalan 90 kor. 3. Özv. Kása Endréné 30 kor. 4. Özv. Pápay Jánosné 20 kor. 5. Bócer István 20 kor. 6. Böszörményi László 15 kor. 7. Egyed Béla 15 kor. — III. Nagy Gedeon alap 200 kor. 1. Iskolásoknak 20

kor. 2. Zahari egyháznak 80 kor. 3. Nagy Menyhértnek 20 kor. 4. Karabélyos Gyula 30 kor. 5. Sulyok Jánosnak 30 kor. 6. Enyedy Lajosnak 20 kor. IV. — Baldácsy alap 685 kor. 60 fillér. 1. Postadij 1·06. 2. Mokcsai egyház 120 kor. 3. Csepelyi egyház 100 kor. 4. Nagykaposi egyház 30 kor. 5. Riczkó Dániel 10 kor. 6. Magyar József 50 kor. 7. Kiss László 50 kor. 8. Özv. Kása Endréné 100 kor. 9. Nagy Menyhértné 70 kor. 10. Morvay József 40. kor. 11. Kecskeméty Lajos 60 kor. 12. Böszörményi Jánosné 20 kor. 13. Rózsa Lajos 24 kor. 54 fill. 14. Enyedy Lajos 10 kor. — V. Szegény lelkészek és tanítók tára 11 kor. 45 fill. 1. Magyar József 7 kor. 2. Riczkó Dániel 4 kor. 45 fillér.

Tudomásul szolgál.

51. Miután Szilágyi Sándor volt világi főjegyző tanácsbíróvá választatott, szükségessé vált ezen hivatalra a szavazás elrendelése.

A szavazás elrendelésével esperes ur bizatik meg, hogy az ő elnöklése alatt Szőlössy Gyula és Stépán Géza urakból alakított bizottsággal eszközölje a szavazatok felbontását és ha senki többséget nem nyerne, esperes ur újból rendelje el a szűkebb körü szavazást.

52. Főtisztelendő püspök úr 1905—11. sz. leiratával értesíti az esperesi hivatalt, hogy az ásványi ev. ref. egyház lelkészi jövedelmét a cultus miniszter 1904. decz. 28-án 106724. sz. leiratában 1905. jan. 1-től kezdődő hatálylyal akként állapította meg, hogy a kongrua által kiegészítendő tiszta jövedelem 580 korona 60 fillér.

Örvendetes tudomásul szolgál.

53. Fentebbi püspöki leirat arról is értesít, hogy az ásványi ev. ref. egyház által a csapi lelkész részére tel-

jesített 50 korona készpénz szolgáltatás megszüntetvén, ez az összeg a csapi lelkész jövedelme közül 1905. jan. 1-től kezdődő hatálylallyal egyidejűleg töröltetett, és ezen jövedelem változás folytán az orsz. gyámintézeti járulék fejében annak idején megállapított összegből 1 korona 25 fillér szintén leiratott. Ehhez képest lesz a csapi lelkész kiegészítendő tiszta jövedelme 1012 kor. 75 fillér. Minthogy pedig 1905. első felére a már folyósított 269 korona 25 fillérhez még 24 korona 34 fillér jár, ez összegezt a II-ik félévi kongruával veheti fel az illető.

Tudomásul szolgál.

54. Olvastatott az alsó borsodi egyházmegyének 1904. szeptember 8-án tartott gyűlésében hozott, s az esperesi hivatalhoz áttett 26. sz. jegyzőkönyvi határozata, melyben felhivatnak a kerület kebelében levő egyházmegyék, hogy a főtiszteletű egyházkerülethez felterjesztést intézzenek az iránt, hogy a kerületbeli lelkész és tanító gyermekek a sárospataki főiskolában legalább is 80 koronás kedvezményes helyet nyerjenek a tápintézetben, — és az alsó négy osztályban ezt, valamint némi tandíj kedvezményt még elégséges osztályzatuk esetén is megtarthatassák.

Az alsóborsodi egyházmegye ezen indítványának pártolásához egyházmegyénk nem járul; mert egyházmegyénk teljes bizalommal van a főiskola előljáróságának azon eljárása iránt, melyet a kerületünkbeli lelkész és tanítók Sárospatakon tanuló gyermekeivel szemben a méltányosság és a főiskola anyagi állapotának korlátai közt mint kedvezményt gyakorol.

55. Az egyházmegye ügyésze jelenti, hogy a palágyi lelkésznek azon hozzá intézett kérdésére, hogy a közlegelő lelkészt illető része terhelhető e adóssággal, utánna nézett a palágyi lelkészre vonatkozó telekkönyveknek s miután itt egy különleges állapot van, óhaj-

tandó, hogy az egyház előljárósága személyesen keresse meg az egyházmegyei ügyvédet.

A palágyi egyház előljárósága utasítatik, hogy a közlegelő lelkészt illető részének telekkönyvi tisztázása céljából személyesen keresse meg az egyházmegyei ügyvédet.

56. Olvastatott Bereg vármegye tanfelügyelőjének 1905. jan. 23-án kelt 444. sz. átíratja, melyben értesíti esperes urat, hogy Háda József — ki az egyházmegye-
nek tartozik, — a napokban Bihar vármegyébe helyez-
tetett át. Egyben azt is tudatja, hogy a múlt évi (1904.
tav. gy. 33. j. k. pont.) megkeresésre ő 311. sz. a. uta-
sitotta Hádát, hogy tartozását fizesse meg s mert azóta
semmi értesítést nem kapott, abban a hitben volt, hogy
Háda a felhívásnak elegett tett.

Egyházmegyénk felkéri esperes
urat, hogy a Háda József tartozása
ügyében múlt évi tavaszi gyűlésünk
33. j. k. pontja értelmében szives-
kedjék a Bihar megyei tanfelügyelői
hivatalt megkeresni.

57. Olvastattak CLXXVII—CLXXXIII. jelzett espe-
resi és 138/1905. püspöki körlevelek, melyeknek kivo-
natos tartalma: CLXXVII: Kerületi tanácsbíróra új sza-
vazás Antalfy és Dr. Tüdös közt. — CLXXIX: jenkei
templomszentelés okt. 2. — CLXXX: Patay András
egyházmegyei bíróságról leköszönvén, új szavazás ren-
deltetik el. — CLXXXI: Azon időre míg esperes ur a
zsinaton lesz, az esperesi hivatalhoz intézendő ügyeket
Virág József tanácsbíró urhoz kell küldeni. — 138/1905.
püspöki körl: az őszi ker. gyűlés 52. sz.-ban megbízott
Dr. Tüdös István önbiztosítási munkálata küldetik. —
CLXXXII: Portómentesség magyarázata. Megrendelésre
ajánlatnak: Debreczeni lelkészi tár. Luther Márton mű-
vei. — A tanító uraknak: Dézsi Károly „a gyermekek

gyakorlatilag fontosabb szellemi rendellenességei“ cz. műve. — CLXXXIII: Egyházmegyei gyűlés ápr. 26. 27., gyűlési beadványok a főjegyzőhöz küldendők.

Mindezek mint körözött ügyek tudomásul szolgálnak.

58. Egyházi törvényünk értelmében az egyházmegyei időszaki tanács megbízatása lejárván, az eddigi szokáshoz hiven egyházmegyénk tanácsbirói kara 2 csoportra osztva képezendi az elnökséggel az időszaki tanácsot.

I. Virág József, Szöllőssy Gyula, ifj. Szakal István, Stépán László, Szabó Lajos, Stépán Géza.

II. Szabó József, Szücs István, Komjáthy Gábor, Nyomárkay Aurél, Minay István, Szilágyi Sándor.

59. Indítványoztatott, hogy a sárospataki füzetek, — mint egyházi életünk megbecsülhetlen közlönye, — minden egyház részére megrendelendő volna az egyházmegye által.

Közgyűlésünk elhatározza, hogy a sárospataki füzetek, — a sárospataki lapokkal kapcsolatban, — minden anyaegyházunk részére megrendelendő az egyházmegyei könyvtár alap terhére.

60. A Horváth Mária segélyosztó bizottság betervezi javaslatát s azt elfogadásra ajánlja.

A betervezett segélykiosztást az egyházmegye helybenhagyja, s az egyházmegye pénztárnokát utasítja, hogy a beküldendő nyugtákra az illetők segély járulékát május 9-től fizesse ki.

61. Orgován Sámuel nyarádi tanító segély kérvényét a segélyosztó bizottság azon okból, mert nevezett tanító a lelkész helyett fél évig végzett egyházi szolgálmányokért kér segélyt, melyért a lelkész csak 40 koronát ajánlott fel, visszaterjesztvén a közgyűléshez:

Az egyházmegyei közgyűlés nevezett tanítót ezen kérvénye alapján nem segélyezhette, miután mint tanító a tanítói osztalékban részesült; hanem Kecskeméthy Lajos nyarádi lelkésztől elvárja, hogy a templomi szolgálatokban őt félévig helyettesítő tanítót méltányosabb díjazásban fogja részesíteni.

62. A nyarádi kör egyházlátogatósága jelenti, hogy Pallóban a tanító állami adója nincs kifizetve.

A pallói tanító utasítatik, hogy államadóját fizesse ki s erről őszi gyűlésünkre jelentést adjon.

63. Az egyházlátogatóság jelentésében a pallói presbytérium azon felterjesztéssel él, hogy a bátfai lelkész különösen ünnepekben későn megy istenitiszteleket tartani. Óhajtanák, hogy előbb Pallóban végezzen. Ők kérszik még a téli időszakban is kora reggel hozzá készülni a templomba menetelhez.

Egyházmegyénk ösmerve a palló-bátfai viszonyokat, ezen panasznak orvoslását a pallóiak kívánsága szerint nem eszközölheti, hanem az ügynek a pallói és bátfai presbytériummal együttesen lehető békés kiegyenlítése céljából Szöllőssy Gyula és Stépán Géza tanácsbíró urakat Pallóba kiküldi. Jelentésüket őszi gyűlésünkre beavárván.

64. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy a gálócsi presbytérium a közadókat a gulácsi templomépítési kamatból óhajtja fizetni.

A gálócsi egyház előjáróságának szigoruan megtiltja az egyházmegye, hogy a Gulácsi-féle templomépítési alap kamatait bármi más célra fordítsa, mint a melyre kitüzve van.

65. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Gálócsban a lelkészek jövedelmező tőke a regale kártalanításból 76 kor. 80 fillér.

Az egyházlátogatóság megbizatik, hogy ez összeget ugy a leltárba, mint a lelkészi díjlevelbe bevezesse.

66. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Nagy Szelmezen a kötvények kelet és bélyeg nélkül vannak kiállítva s daczára, hogy a mult évi látogatóság ezen szabálytalanság helyrehozására utasította az egyház előjáróságát, máig sem tettek abban semmit.

A nagyszelmenczi egyház előjáróságát felelősség terhe mellett utasítja az egyházmegye, hogy a szabálytalanul kiállított kötvények helyett uj kötvényeket állitasson ki az adósokkal, melyekben a kiállítási idő pontosan ki legyen írva.

67. Az ungvári kör egyházlátogatósága jelenti, hogy Fegyverneky Jánosné, született Bogáthy Terézia korlát-helmecki lakos az ungvári, kisgejőczi és nagygejőczi egyházaknak 200—200 koronát adományozott, a korlát-helmecki templomban pedig egy papszéket és szószéket csináltatott 600 korona értékben.

Midőn egyházmegyénk a nevezett egyházak részére tett szép adományért

Fegyverneky Jánosné, született Bogáthy Terézia asszonynak elismerését és köszönetét nyilvánítja, kéri az egek urát, hogy eme legnemesebb célra az Isten oltárára tett adományt szokszorosan fizesse vissza az ő lelki és anyagi gazdag tárházából a nemes szivü adakozónak.

68. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Rátban az egyház kölcsönei Sola kötvényeken vannak elhelyezve.

A ráti egyház előjárósága utasítatik, hogy az egyházmegye által használt kötvényekkel cserélje ki a Sola kötvényeket.

69. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Kisgejőczen a lelkész-lak nyílt folyosójában, mely 36 □ méter, Kladek János építési vállalkozó szivességéből keramit koczka burkolatot készítettett.

Kladek Jánosnak a kisgejőczi egyházzal szemben tanusított szivességeért az egyházmegye is elismerését fejezi ki s munkás életére a jó Istennek áldását kéri.

70. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Sulyok János ungvári organista tanító a leányiskolában csekély díjért, a gör. kath. képezdében pedig ingyen tanítja az éneket.

Az egyházmegye midőn Sulyok Jánosnak ezen dicséretre nem szorult cselekedeteért jegyzőkönyvi elismerést szavaz, egyszersmind felhivja az őszi és jövő tavaszi segélyosztó bizottságokat, hogy annak idején anyagi jutalmazással is támogassák az egyházmegye elismerését.

71. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Ungtarnóczon a templom újra fedéséhez Csuha István ur 3000 drb. cserepet ajándékozott.

E jelentést egyházmegyénk örvendetesen veszi tudomásul s a nemes szivü adakozónak a maga nevében is szives köszönetét nyilvánítja.

72. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Ungtarnóczon Pataky Pál lelkész egy szekérszint és fatartót építtetett a saját költségén, melyhez a tulajdonjogot fentartja.

Tudomásul szolgál.

73. Nyitrai Lajos iskei helyettes lelkész egyházmegyénkbel folyó évi ápril hó 1-jével megtörténendő eltávozását bejelenti.

Tudomásul szolgál.

74. Benkő Lajos gömörmegyei hanvai segédlelkész egyházmegyénkbe való bekebeleztetését kéri.

Egyházmegyénk a kérelemnek helyt ad s folyamodó bekebeleztetését határozatilag kimondja s a távozó Nyitray Lajos helyére az iskei egyházba helyettes lelkészül berendeli.

75. Egyházkerületünk Szepsiben 1904. szeptember havában tartott közgyűlése 52. sz. jegyzőkönyvi pontjában dr. Tüdős István tanácsbirót azzal bizta meg, hogy az önbiztosítás kérdésében a tavaszi közgyűlésre részletes tervet készítsen. A megbizott a megbizatásnak eleget tett; munkálatát a főtiszteletü egyházkerületi elnökség azzal a felhívással tette le az egyházmegyékhez, hogy azt a folyó évi tavaszi gyűléseiken tárgyalás alá vevén, hozott határozataikat idejekorán juttassák el dr. Tüdős István kezeihez, ki mint elnökségileg megbizott előadó fog működni ez ügyben, az egyházkerületi gyűlésen.

Egyházmegyénk a tárgyalás végett hozzá letett munkálatra a következő határozatot hozza:

Amennyiben az önbiztosítás kockázattal, sőt a dr. Tüdös-féle hiteles számadatok alapján felépült munkálat szerint egyházkerületünkre roppant anyagi veszteséggel járna, jövőre is a szerződéses tüzbiztosítást vegyük igénybe, úgy azonban, hogy az erre vonatkozó verseny-ajánlatok már folyó évi őszi egyházmegyei közgyűléseinken elbírálatók legyenek.

Ami a dr. Tüdös István munkálatának azt a részét illeti, hogy a szerződéses tüzbiztosításból eredt nyereségből illetve ennek bizonyos százalékaiból épület-fentartási alap létesítése, tudva azt, hogy ez a nyereség s az ebből került alap ma is olyan terheket emel, amelyeket ennek hiányában megint csak az adózó nép vállaira kellene rakni: véleményünk szerint tisztelettel mellőzendő.

76. Sass Béla zsinati jegyző az 1904. évi november hó 10-én megnyílt evang. reform. országos zsinat első ülészakának jegyzőkönyvét egyházmegyénk részére megküldi.

A megküldött jegyzőkönyv egyházmegyénk levéltárába való elhelyezés céljából az egyházmegyei levéltárnoknak átadatik.

77. Beterjesztetett az iskei régi papi belhely eladásáról felvett három darab jegyzőkönyv, melyek közül az első 1901. február 6-án, a második 1901. szeptember 20-án, a harmadik 1903. évi márczius 10-én kelt.

Mindhárom jegyzőkönyv a további intézkedések megtétele czéljából, az esperesi hivatalhoz tétetik át.

78. Iskében az 1904. évi gondnoki számadást sem a gondnok nem írta alá, sem a presbitérium el nem fogadta, mert nem találták helyesnek. A számadás helyesbitésére küldöttséget kértek. Kérelmükre Németh Péter egyházi és Kovács Dániel világi aljegyzők küldetvén ki, jelentik, hogy a téves bejegyzések általuk kijavítottak, az érdekeltek teljes megelégedésére és az igazságnak is megfelelően, úgy hogy a számadást mind a gondnok, mind a presbitérium tagjai megnyugvással irtak alá.

Egyházmegyénk a küldöttség jelentését helyeslően tudomásul veszi.

79. Olvastattak a missziói jelentések, melyek szerint:

a) *A minaji* missziói lelkész három állami iskolában 48 tankötelest részesített vallásos oktatásban, kiket nemcsak a rendes heti 2—2 órán, hanem azonfelül még saját lakásán is oktatott a vallásos ismeretekre. A felüntetett eredménnyel mind az egyház, mind az iskola-látogatóság teljesen meg volt elégedve. A vallás vizsgát 1904. évi június 12-én a templomban tartotta meg. A helyi viszonyok szerint konfirmációi oktatást két ízben tartott s a két alkalommal 8 fi és 7 nő nyert hitben való megerősítést s élt először az úrvacsorával. Keresztelt 12-öt; temetett 10-et; esketett 2 párt. Betegek részére három ízben szolgáltatva ki az úri szent vacsorát, egyszer helyben, kétszer a fiók egyházakban. Isten dicsőségére a szét-szórtan élő szegény hivek 59 koronát adományoztak.

b) *A jenkei* missziói lelkész 1904. évi működési naplóját bemutatja. Jelenti, hogy az 1903-ban épülni kezdett jenkei templom 1904-ben teljesen befejeztetett s ugyanazon év október 2-án ünnepélyesen felszenteltetett, amidőn a messze vidékről összegyűlt nagy számú hivek 1750 koronát adtak isten dicsőségére. Nagyobb összegekkel járultak: özv. Patay Gyuláné önnagysága

50 koronával, ki mind az adományozásért, mind pedig azért, hogy magas befolyásával a templom építési tökélségéért kieszközölését előmozdítani kegyeskedett, az egyház köszönetét méltán kiérdemelte; gróf Sztáray Sándor, róm. kath. vallású, 100 koronával; Csuha István, róm. kath. vallású, 100 koronával s 17000 fedésre szolgáló cseréppel; gelsei Guttman Izidor izraelita vallású, 100 koronával. Hogy a még nem is helyben lakó és más vallásfelekezethez tartozó urak ily adományokkal járultak az építkező egyház felsegélésére, az bizonyára első sorban a jenkei lelkész érdeméül tudható be. Keresztelt 62-öt; temetett 18-at; esketett 16 párt; konfirmált 36-ot. Kitért a missziói körben egy 19 éves fiú, kinek atyja már rég kivándorolt Amerikába s gör. kath. vallású anyja nevelte.

c) A *lucskai* missziói körben a lelkész vallást tanított Zavatkán, Szobránczon és K.-Zalacskán 58 növendéknek. Szobránczon kétszer úrvacsorával összekötött isteniszteletet tartott, az ottani és a környéken lakó hiveknek. Keresztelt 22-öt; esketett 6 párt; temetett 11-et; konfirmált Lucskán és Szobránczon. Sok a baja amiatt, hogy az 577 lélekszám 17 község között oszolván meg, az imitt-amott csak kevés számban levő hiveket a más felekezetre való elhódítástól — igen sok a vegyes házasság — nagy feladat megóvni. Az egyházkerületi missziói bizottság előadójától 10 darab Lévay-féle „Kis Hitoktató“-t kapott s néhány énekes és imádságos könyvet, azokat kiosztotta; de még legalább háromszor annyira volna szüksége; a hiányt ez éven saját zsebéből fedezte, vagyis a szükséges könyveket a maga pénzén szerezte be. Óhaja az volna, bárha kellő számú vallástani könyvet nyerhetne! Működési naplója jelentéséhez van csatolva.

A jelentések, melyek a hű munkálkodásról tesznek tanúbizonyságot, tudomásul vétetnek s a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetnek.

80. Olvastattak az egyházlátogatóságok azon jelentései, a melyekben előterjesztik, hogy a vallás és ének tanítás

kivétel nélkül, az állami, polgári és községi iskolákban, minden körben kellő szorgalommal teljesítetik az arra kötelezett egyének által, sehol semmiféle mulasztás nem fordul elő e tekintetben.

Örvendetes tudomásul szolgál.

81. Szőlőssy Gyula és Stépán Géza egyházmegyei kiküldöttek jelentik, hogy a palágyi lelkészi jövedelemnek kongrua alá való összeírását azért nem eszközölték, mert azt az ottani lelkész — közel levén az újabb, általános összeírás ideje — ez idő szerint nem kívánja.

A betérjesztett jelentést egyházmegyénk tudomásul veszi.

82. A nagyszelmenczi ev. ref. egyház hivei elszegényedtek, majdnem felerészének birtoka más vallásfelekezetűek kezébe került, kik az ev. ref. lelkészt nem fizetik. Az 1904. évi április 6—7. napjain tartott közgyűlésünkre betérjesztett lelkészi díjlevele ez okból jelentékeny apadást mutatott. A díjlevél 1904. évi május 4—5. napjain tartott egyházkerületi közgyűlésünkre is felterjesztetvén, az hivatolt közgyűlése 105. számú határozatával utasította az egyházat a lelkészi javadalom állami kiegészítése végett a szabályszerű eljárásra. Ez utasítás folytán Szőlőssy Gyula egyházmegyei tanácsbíró a nagyszelmenczi lelkészi jövedelem összeírására kiküldetvén, munkálatát betérjeszti.

A betérjesztett lelkészfizetési összeírási munkálat az esperesi hivatalhoz azzal a kérelemmel tétetik át, hogy a lelkészi jövedelemnek az 1898. évi XIV. t.-cz. alapján leendő kiegészítése végett, átvizsgálván a munkálatot, a további szabályszerű eljárás céljából a főtiszteletű egyházkerületre felterjeszteni sziveskedjék.

83. Tárgyaltatott az országos ev. reform. lelkészi nyugdíjintézet tervezete, mely Kenessey Béla, a zsinati adóügyi bizottság előadója által állítottatott össze; erre vonatkozólag egyházmegyénk a következő határozatot mondja ki:

A közérdek által igazolt s a közvélemény által helyben hagyott követelmény, hogy a lelkészi nyugdíjintézet mielőbb felállíttassék. Az erre vonatkozó tervezetet általánosságban elfogadjuk ugyan, de a javaslat átdolgozást s átszámítást kíván, a következő lényeges alapelvek érvényesítése szempontjából:

1. Ha a lelkészi nyugdíjintézet megállapítása után nem egyenesen, hanem csak bizonyos idő, p. o. 10 év múlva kezdi meg működését, gondoskodás történjék arról, hogy azok a lelkészek, a kik ez alatt a bizonyos idő alatt válnak szolgálatképtelenné, az eddigi rendszer alapján tudniillik a felelősség, tehát a felelő jövedelem élvezetével mentessenek fel a rendes szolgálat alól. Ugyanez a gondoskodás történjék azokról a 65 évnél idősebb lelkészekről, a kik a nyugdíjintézet tagjai nem óhajtanak lenni, ha ezek is haláluk előtt szolgálatképtelenné lesznek.

2. A szolgálatképtelenné vált lelkész a törzsfizetésével egyenlő egész nyugdíjra jogosult, ha a nyugdíjintézetbe történt felvétele után akármilyen kis ideig szolgált is.

3. Negyven évi betöltött rendes szolgálat után — még ha a munkaképtelenség esete nem forog is fenn — minden lelkész saját kérelmére

nyugdíj-jogosult s mint ilyen nyugdíjba is mehet.

4. A nyugdíj 4000 koronánál több nem lehet; de a püspökök nyugdíja 8000 korona legyen.

A nyugdíjintézet ügyében hozott határozatunk a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjesztetik.

84. Az iskei egyház előjárósága az 1904. évi fél papi jövedelemről való számadását beterjeszti; a számadás szerint az összeg 782 kor. 50 fill., a templom építési alaphoz csatoltatott.

Tudomásul szolgál s a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetik.

85. Az ásványi egyház kérelmezi, hogy ott a papválasztás f. évi július 1-ig halasztassék el.

Az ásványi egyház kérelme fellelt egyházmegyénk napirendre tér.

86. Nagy Sándor lelkészársunk indítványozza, hogy a látogatási jelentések a nyilvános közgyűlésben legelőször olvastassanak fel s az alkalommal az egyes jelentési tárgyakra a határozatok azonnal hozassanak meg.

Miután a látogatási jelentéseknek a közgyűlésben való felolvasása nagyon sok időt venne igénybe s legkevesbé sem gyorsítaná az ügymenetet: egyházmegyénk a látogatási jelentések felolvasásánál ez utánra is az eddigi követett gyakorlat mellett marad.

87. Szőlőssy Gyula országos gyámintézeti pénzkézeli jelenti, hogy a 10%-os belépési és a 1¹/₂%-os tagsági díjból befolyt 1997 K 84 f, késedelmi kamatban 24 f hátralék nincsen.

Ugyanő, mint az országos ev. ref. közalap kezelője, jelentést ad arról is, hogy az egyházakból 2005 K 48 f kivetés folyt be, perselypénz czimén 44 K 21 f, hátralék ennél sincsen. A felsorolt összegek illetékes helyeikre eljuttattak.

Tudomásul szolgál.

88. Az ágteleki egyház építendő lelkész-laka tervrajzát, költségvetését s az építő vállalkozóval kötött szerződését heterjeszti, ezeknek jóváhagyását s az építésre megkivántató összegnek a hivekre eszközölt kivetési lajsiromának megerősítését kéri. A kivetés ellen azonban — mint jelenti — Badó Miklós és társai felebbezéssel éltek.

Egyházmegyénk az ágteleki egyház építendő lelkészlaka tervrajzát s költségvetését megerősíti; minthogy a kivetés ellen felebbezés adatott be, ennek elbírálását — mivel a felebbező egyháztagok most nincsenek jelen, — őszi közgyűlésünk alkalmával tartandó bírósági ülésben fogja eszközölni s ennek eldölte után fog az építési szerződés jóváhagyásának kérdésével foglalkozni.

89. A sárosmezői leány-egyház templomépítési engedélyt kér; építendő temploma tervrajzát, költségvetését bemutatja; költség kivetési lajstromának megerősítését kéri.

A sárosmezői leány-egyház templomának tervrajza s költségvetése jóváhagyatik, kivetési lajstroma megerősítettik s részére az építkezési engedély megadatik.

90. Özv. Tóth Péterné, mint néhai Tóth József volt palágyi lelkész elaggott édes anyja kéri, hogy a menyé részére kiutalt országos özvegy-árvaintézeti járulékból

részére 100 korona fizettetnék ki évenként, mivel fia a halálos ágyán ekként intézkedett.

Folyamodó panaszával — mint már egyszer értesítettett — a rendes polgári per útjára utasították.

91. A nyarádi egyház jelenti, hogy Orgován Sámuel okleveles tanítót, 1904. évi szeptember hó 4-én, egy évi időtartamra tanítójául megválasztotta.

Tudomásul szolgál.

92. A kisdobronyi ev. ref. egyház megújított és megjavított tanítói díjlevelét jóváhagyás végett, három példányban kiállítva betérjeszti.

Miután a kisdobronyi egyház megújított tanítói díjlevelével az 1901. évi díjlevelet be nem terjesztette, ez okból az összehasonlítás megtehető nem volt; ha a megerősítést óhajtja, utasították e hiány pótlására.

93. Tapasztaltatván, hogy egyes egyházak, a melyek az egyházmegyei pénztárba az egyházmegyétől felvett kölcsönnel tartoznak, a kamat fizetésével igen keveset, vagy egyáltalán semmit sem gondolnak, indítványoztatott, hogy a mely egyház a kölcsönvett összeg után a kamatot pontosan nem fizeti, a kötelezvény szerint a tőke felmondottnak tekintessék.

Ez indítvány elfogadtatik s az egyházakkal közöltetni rendeltetik.

94. A bezői egyházzal kötött szerződésben, mely a templom kijavítására vonatkozott, Kladek János építési vállalkozó engedélyt nyert arra, hogy némely ott felsorolt munkákat a vállalati összegen kívül, utólagos elszámolás mellett teljesítsen. A vállalaton kívül, felszámítása szerint 500, a felülvizsgáló mérnök jelentése

szerint 375 korona értékű munkát teljesített s ez összeget neki a bezői presbitérium kifizetni vonakodik.

Utasittatik a bezői egyház presbitériuma, hogy a mérnökileg megállapított 375 koronát, mint a szerződésben nem foglalt munkák végzéseért járó díjat Kladek János építési vállalkozónak fizesse ki, mert ha per útjára megy a dolog, a perből eredő veszteség a presbitériumon fog bevétenni.

95. Az egyházlátogatóság a pályini egyház azon panaszát terjeszti elő, hogy az még a könyvszekrényt meg nem kapta; mikor bementek érte, a vállalkozó azt mondta nekik, hogy számukra szekrény nincsen. Ez állítással szemben azonban kitünt, hogy a pályini egyháznak nem hogy panaszra nincsen oka, de még ő a hibás, mert a szekrényt 1904. tavaszán, mikor értesítve volt, nem vitette el, ősszel mentek érte el, midőn a vállalkozó nem tudván hol tartani, azt már eladta.

A vállalkozó felszólíttatik, hogy a pályini egyház részére még egyszer készítse meg a könyvszekrényt; a pályini egyház pedig utasíttatik, hogy mihelyt a könyvszekrény megkészítéséről értesítve leend, azt azonnal elszállíttassa.

96. A pályini egyház az egyházlátogatóságnak azt jelentette, hogy az egyházmegyétől felkölcsonzött tőke után a kamatot kifizette; a pénztárnok pedig azt jelenti, hogy a fenti állítás valótlan, kötelességének máig sem tett eleget.

A pályini egyház presbitériuma felelőség terhe alatt utasíttatik az egyházmegyét illető kamat azonnal való kifizetésére, mit ha elmulasztana, a tőke per útján tog tőle bevétenni.

97. Ugyanaz jelenti, hogy a bési egyház a kerületi szükösi tárba még 130 koronával tartozik, a melyet, miután a legközelebbi időben temploma, paplaka s iskolájának díszesen való kijavíttatása minden anyagi erejét felemésztette, megfizetni nem bír; kéri azért az egyházmegyét, kegyeskedjék odahatni, hogy a szükösi tárt illető 130 korona tartozását a főtiszteletű egyházkerület engedné el.

Egyházmegyénk ösmerve azon nagy áldozatokat, a melyeket a bési egyház a legközelebbi időben hozott, hogy egyházi épületeit teljesen jókarba hozza, tisztelettel kéri a főtiszteletű egyházkerületet, hogy a bési egyháznak a szükösi tárt illető 130 korona tartozását elengedni méltóztassék.

98. Ugyanaz jelenti, hogy a mogyorósi egyház előjárósága kérdésbe tette előtte, hogy a Zsíró Istvánné-féle hagyaték mi célra fordítandó?

A mogyorósi leány-egyház előjárósága már az 1897. április 6—7. napjain tartott közgyűlésünk 81. számú határozatával értesítettett, hogy néhai Zsíró Istvánné a mogyorósi ev. ref. leány-egyházra 200 forintot oly célból hagyományozott, hogy annak kamata az ottani ev. ref. elemi iskola növendékei közül egy-egy jól tanuló és jó viseletű, szegénysorsú fiu és leány gyermeknek adandó ki minden éven; miről ezúttal ismételten és utoljára értesítettik.

99. Ugyanaz jelenti, hogy Bajánházán leltár nincsen, holott az Nagy Géza volt felügyelő lelkész által a mult éven két példányban lön kiállítva.

Felkéretik az esperes, sziveskedjék az esperesi levéltárban utánna

nézni, hogy nem mindakét példány oda adatott-e be? Ha úgy volna, akkor az egyik példány visszaküldésére tisztelettel felkéretik.

100. Soltész Imre cseppelyi lakos, róm. kath. vallású földbirtokos, az ev. ref. egyház részére öntendő harangra 100 koronát adományozott.

Soltész Imre urnak a felekezeti elfogultságon felülemelkedő eme nemes tettéért egyházmegyénk elismerését s köszönetét nyilvánítja.

101. Szőlőssy Gyuláné szül. Németh Mária a cseppelyi egyház részére egy 36 korona értékű china-ezüst tányért vett az úr asztalára, Szőlőssy Gyula lelkész pedig ugyanott a lelkészlakon, saját költségén, 100 korona értékű kerítést készíttetett.

A nem törvénnyel rendelt, hanem szívből eredő adakozásért úgy a lelkész, mint kedves neje fogadják az egyházmegye őszinte köszönetét.

102. Bejelentetett, hogy Szalókán az egyház épületei tűzkár ellen kellő értékig ninesenek biztosítva.

Felhivatik az egyház presbitériuma, hogy az épületeket kellő értékig biztosítsa, mert az esetleges szerencsétlenség megtörténtével a teljes kártérítés a presbitérium tagjain fog bevétenni.

103. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Csongorban az egyház az 1903—1904. évi ártéri adóval tartozik.

Utasittatik a presbitérium, hogy a hátralékos ártéri adóst minél előbb

fizesse ki s annak megtörténtéről az esperesi hivatalnak jelentést adjon.

104. Ugyanaz jelenti, hogy tisztelendő Tóth Lajosné szül. Kovách Izabella urnő a csapi egyház orgona-alapjára 50 koronát adott.

Boldogok a kik jól cselekesznek, mondja az irás. Egyházmegyénknek köszönetünk kifejezése mellett forró óhaja, hogy az adományozó Úrnő nyerje meg a megérdemelt boldogságot.

105. Ugyanaz jelenti, hogy Ágteleken tisztelendő Kovács Istvánné, szül. Ábrahám Vilma urnő az Ur asztalára egy darab 17 korona értékű korsót vett.

Egyházmegyénk az adományozó urnőnek köszönetét nyilvánítja.

106. Mult évi egyházkerületi közgyűlésünk 20 sz. határozatának A. pontja alatt kimondja, hogy az iskolai ingatlan vagyon mindenütt az iskolafentartó egyház nevére telekkönyveztessek, a pénzbeli iskolai alapok pedig az egyház többi törzsvagyonához csatoltassanak s külön iskolai alap czimen csak azok az alapítványok kezelteszenek, a melyeknél ez a feltétel alapító levélben, vagy végrendeletileg határozottan és világosan kikötetett.

Egyházmegyénk felkéri az egyházmegyei ügyvédet, legyen szives véleményyt adni arról, hogy az egyházkerületnek fenti rendelkezésére egyházmegyénkben miként lenne foganatosítandó; jelentését f. évi őszi közgyűlésünkre bevárja.

107. Ugyanaz, ugyanazon jegyzőkönyvének fent említett száma C. pontja alatt elrendeli az egyetemes tör-

ténelemnek a népiskolai tantervből való kihagyását s helyébe a magyar történelem iktatását s az eddiginél behatóbb és bővebb oktatását.

Az egyházkerület ezen rendelkezése foganatosítás végett a tanügyi bizottság elnökének megküldetni határozatlik.

108. Ugyanazon kerületi gyűlés ugyanazon jegyzőkönyv fenti száma d) pontjával kimondja, hogy saját ismétlő iskoláját továbbra is fenntartja s azokban a tanítás anyagát a gazdasági és más foglalkozási ágak ismertetésével kibővíti; egyuttal utasítja a tanítókat és egyházi előljárókat, hogy az ismétlő iskolákban a valóság és énektanításra kiváló gondot fordítsanak.

A kerület ezen rendelkezése ugyancsak végrehajtandó levén, a megfelelő intézkedés megtétele céljából a tanügyi bizottság elnökéhez áttétetni rendeltetik.

109. Ugyanazon kerületi gyűlés ugyanazon határozata i) pontjában kimondja, hogy a megerősített „Szabályrendelet“-nek külön füzetben s kellő számú példányban leendő kinyomatására és szétküldésére a gazdasági választmányt, a példányok árának beszedésére pedig a kanonika vizitációt kéri fel.

Az esperes jelenti, hogy „Szabályrendelet“-et nem kapott, így azok árának beszedéséről sem intézkedhetett.

110. Ugyanazon kerületi gyűlés 96. számú határozatában kimondja, hogy az iskolák államosításánál az egyházi törvények 412. §-ban megszabott feltételek szigoruan betartandók.

Az egyházak által való tudomás-vétel céljából e határozat jegyzőkönyvünkbe bevezettetni rendeltetik.

III. Az ungvári lelkészi-kör jegyzőkönyve nyomán indítványozza a lelkészi értekezéslet: mondja ki az egyházmegye, hogy sajnálatát fejezi ki a sárospataki theologiai tanárok közt lábrakapott surlódás felett, mert ez rossz példaadással van a leendő lelkészekre és az ifjúság erkölcsi viseletére. Óhajtáná, ha a főtiszteletű egyházkerület módot találna arra nézve, hogy ez jövőben ne ismétlődhessék.

Egyházmegyénk a lelkészi értekezéslet ez indítványát magáévá teszi, sőt sajnálkozását fejezi ki a felett is, hogy a theologiai professzorok ezen kiméletlen vagdalkozásainak a „Sárospataki Lapok“ volt szintere; az alap, a melyet egyházkerületünk támogat, a melyet az olvasóközönség fillérei tartanak fenn azért, hogy iskolai, egyházi ügyeiket építse, nem pedig hogy romboljon.

112. A bezői egyház hivei, hogy lelki szükségleteiket minél jobban kielégíthessék, — a beszolgáló lelkész helyett segédlelkészt kérnek.

Közgyűlés megbizza az esperes urat, hogy ezen ügyben belátása szerint intézkedjék.

113. Blatt Simon ungvári lakos kéri, hogy az ungi ev. ref. egyházmegye tulajdonát képező polgári iskola udvari helyisége adassék neki bérbe s ha az egyházmegye erre nem volna hajlandó, akkor az udvari helyiség albérlőjének 1903. évben történt felmondásából keletkezett kára megtérítését kéri.

Közgyűlésünk, — mivel az említett épület használati jogát 8 évre az államnak átadta, így azzal nem rendelkezik, a kérvény felett határozatot nem hozhat.

114. Soltész Károly sárosmezői tanító betérjeszti az 1904. évről tanítói fizetéssel hátralékban levő egyháztagok egyénenkénti kimutatását, kéri a hátralékok behajtását.

Kérvény azon utasítással adatik vissza, hogy a hátraléki kimutatás először a presbiteri gyűlés elé terjesztendő s ha a behajtás nem járna eredményre, a hátraléki kimutatás presbiteri határozattal terjesztendő az espereshez.

115. Székely és Illés tudatják, hogy könyvkereskedésükben a kor igényeinek megfelelő ev. ref. imakönyvekkel kiegészítették s azokat az eredeti bolti áron adják.

Tudomásul szolgál.

116. Magyar Bertalan nagydobronyi lelkész betérjeszti két példányban a nagydobronyi ev. ref. árvaegylet alapszabályait, kéri annak megerősítését.

Ezen szabályrendelet megbirálás végett Nagy Sándor és Németh Péter lelkészeknek, jelentésüknek a legközelebbi őszi gyűlésre való bevétele mellett kiadatik.

117. A szalókai egyház aziránt kérvényez, hogy a lelkészi állást az özvegyi év letelte után még két évig helyettes lelkészszel tölthesse be s miután a lelkészi lak és melléképületek már ugyszólván hasznavehetetlenek, az így megtakarított pénzt ezek építésére fordíthassák.

Egyházmegyénk megengedi, hogy a szalókai egyház az özvegy lelkészné kegyvéneke letelte után még két évig félfizetéssel díjazott helyettes lelkészszel tölthesse be a lelkészi állomást és az így nyerendő jövedelmet a lelkészi lak és melléképületek építésére fordíthassa. Jávahagyás végett a főtiszt. egyházkerületre pártolólág felterjeszti.

118. Záhony egyház elöljárósága beterjeszti az egyház földjéből (lelkész és tanítói földek) az államvasutak által kisajátítandó földterületre vonatkozó előleges szerződést, kéri annak jávahagyását.

Egyházmegyénk a bemutatott előleges egyezményt tudomásul veszi s megengedi, hogy a kisajátított területre □ ölenként egy korona ár mellett a végleges szerződést megkösse; egyben utasítja az egyház elöljáróságát, hogy mutassa ki külön-külön, mennyi a lelkész s mennyi a tanítói földből a kisajátított terület, a kisajátítási összeget így elkülönítve vegye leltárba s annak kamatait az eddigi célra fordítsa.

119. A gálócsi egyház még a mult év tavaszi közgyűlésében kérte, hogy a lipókózi legelőjén levő fákat eladhassa s az engedély megadása 98. számú határozattal az erdő gondnokság véleményétől tétetett függővé; most csatolva az erdőgondnokság véleményét, újból kéri, hogy a fákat templomépítési célra alkalmas időben eladhassa.

Egyházmegyénk megengedi, hogy a gálócsi egyház lipókózi legelőjén levő fát eladhassa s a templom építési alaphoz csatolja.

120. Ungvár egyház előjárósága beterjeszti a csatorna utczában levő házának eladására vonatkozó presbyteri és közgyűlési határozatokkal felszerelt adásvevési szerződést, kéri annak jóváhagyását.

Jóváhagyatik s a ft. egyházkerületre pártolólág felterjesztetik.

121. Komjáthy Gábor ungvári lelkész az ungvári más felekezetű iskolákban tanuló ev. ref. vallású növendékek kimutatását azon kérelemmel terjeszti a közgyűlés elé, hogy azt, miután a ft. egyházkerület 1904. évi őszi közgyűlésének 21. sz. határozatában a hitoktatási díjnak a tanulóktól való szedését beszüntette, azon ajánlattal terjesztené fel a ft. egyházkerületre, hogy a kimutatott 80 tanuló után 8 koronájával számított hitoktatási díjat 640 koronát, illetőleg a ft. és mélt. püspök ur által már küldött 100 korona leszámításával 540 koronát a folyó 1904—905. iskolai évre a felemelt államsegélyből részére kiutalni kegyeskednék.

Közgyűlés ezen méltányos kérelmet a legmelegebb ajánlással terjeszti fel a főtiszt. egyházkerületre.

122. Olvastatott a zahari leányegyház több tagjának Balyi Jencsik György ellen beadott azon panasza, hogy nevezett gondnok az egyházi épületeket nem gondozza, teendőit hanyagul az egyháztagok ellenére végzi, mire Móre Elek beszolgáló lelkész jelenti, hogy nevezett gondnok állásáról már lemondott, helyébe más választatott, ki a volt gondnok hanyagságából származó hiányokat már rendbe hozta, így a feljelentés tárgyatlanná vált.

Tudomásul szolgál.

123. Ugyancsak Zahar leányegyház 80 tagja kéri, hogy Magyar Pál tanítót az egyházmegye hagyja meg továbbra is zahari állásában.

Közgyülésünk kérelemnek helyt nem adhat, mert egyházmegyénk bíróságának mult őszi gyülésében Magyar Pál ellen hozott fegyelmi határozatát megváltoztatni jogkörén kívül esik.

124. Kovács Dániel a mult őszi közgyülés 38. sz. határozatára jelenti, hogy Szürtén a lelkész által ténylegesen használt földekből 19 kat. hold 500 □ öl $\frac{1}{5}$ -öd részben Gotlieb Mihály örökösei, s $\frac{4}{5}$ -öd részben Kovács Károly jogán, Tóth Lajosné, szül. Kovács Izabella nevéen áll. Gotlieb Mihály a birtokba vétel iránt az egyházzal már több izben perelt, mig Kovács Izabella férj. Tóth Lajosné a \cdot / alatt csatolt szerződés szerint a nevéen álló részjutalékot már átadta az egyháznak.

Jelentés tudomásul szolgál s a szerződés jóváhagyatik s a főt. egyházkerületre felterjesztetik.

125. Szöllőssy Gyula, a kit az e. m. gyülés megbizott, hogy a szelmenczi lelkész jövedelmét kezelje azon időtől, midőn Kozma József ottani lelkész állásáról lemondott addig, mig az uj lelkész állását elfoglalja; — ezen megbizásáról beszámol. Eszerint a beszolgáló lelkészek díjazására, a lelkészi földek kezelésére s művelésére fordított kiadásokon felül marad megtakarított összeg 253 kor. 11 fillér. Ebből főt. püspök ur jóváhagyásával a Sallay Gyula szelmenczi lelkésztől a kése delmes bejelentés miatt megvont $3\frac{1}{2}$ havi kongrua pótlására fordított 193 korona 69 fillér, marad tehát 59 kor. 42 fillér.

Közgyülésünk Szöllőssy Gyula tanácsbíró számadását jóváhagyja, a szelmenczi lelkészi jövedelem kezeléséért neki köszönetet szavaz s elrendeli, hogy az 59 kor. 42 fillér maradvány, mint időközi lelkészi jövedelem az egyházkerületi szükösi tárba beküldessék.

126. Az ungi egyházmegye részéről a f. évi május 23. s több napjain tartandó egyházkerületi közgyűlésre kiküldetnek képviselőkül

Az elnökségen kívül Virág József pénztárnok, Szücs István, Szabó Lajos, Minay István és Homoki Antal egyházmegyei főjegyző.

127. Közhirdetésre ajánlatnak az ungi egyházmegye részéről

Kisdobrony, Tarnócz, Ágtelek.

128. Az egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyvének meghitelesítésére bizottsági tagokul megválasztattak

Szabó Endre esperes, Komjáthy Gábor, Pataki Pál, Szabó Lajos, Hegyi György és a jegyzői kar.

129. A Horváth Mária-alapból járuló segélyek kiosztására bizottsági tagokul megválasztattak:

Szabó Endre esperes, Komjáthy Béla gondnok, Szabó Lajos, Szőlőssy Gyula, Virág József, Szücs István, Németh Péter, Könyves Mihály, Bóczér István.

130. Mindezen jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették Ungvárt, 1905. május 4-én tartott ülésben.

* * *

Jegyzették: Homoki Antal egyházmegyei főjegyző 1—40; 126—130; Németh Péter egyházmegyei aljegyző 41—72; Magyar Bertalan egyházmegyei aljegyző 73—111; Kovács Dániel világi aljegyző 112—125. jegyzőkönyvi pontokat.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kivonata.

1. Esperes imádkozik; gondnok a gyűlést megnyitja.
2. Esperes beszámol.
3. Az egyházak képviselői igazoltatnak.
4. A gyűlésen meg nem jelentek elmaradásukat igazolják.
5. Az ásványi káplán-tanító az egyházkerületi tartozásról jelentést ad.
6. Az egyházmegyei gondnok a nagygejőczyi egyház „Kissziget“-en levő birtokáról jelent.
7. Móré Gábor a kereszti adóhátralékról jelentést ad.
8. Pataki Pál jelenti, hogy Botfalván a kivetés beszédetett.
9. A botfalvai egyháznak a 200 korona tőke és kamata nem engedtetik el.
10. Pataki Pál az őrdarmai templom ügyében intézkedés kér.
11. A segélyt kérő egyházak folyamodványai a pénzosztó bizottsághoz tételnek át.
12. A tarnóczi egyház 1200 korona kölcsön felvételére engedélyt kér.
13. A szobráncz—tibai fiókegyház templomának építésére kitalt tőkesegély törlesztését az egyházmegye nem vállalja.
14. Ujlaki Sándor h. lelkészül a szalókai egyházba beerősítettik.
15. Kiss Bélának a Szabó András-alapítvány 1904. évi kamata kiadatik.
16. Magyar Kálmánnak a Diós-alapítvány 1904. évi kamata kiadatik.
17. A jenkei egyház a 2000 koronás építkezési segélyt kéri.
18. A számvevőszék a Horváth Mária-féle alap 1904. évi állásáról jelentést ad.
19. Hegyi György egyházmegyei ügyvéd tiszteletdíja 100 koronával emeltetik.

20. P. Horváth Gyula kérvénye mellőztetik.

21. Egyed Béla jelenti, hogy adóhátralékát befizette.

22. Az eszenyi egyház kivetése megerősítettik.

23. Az iskei egyház gondnoka utasítatják, hogy Molnár Mihálynak a 105 koronát fizesse vissza.

24. A nagygejőczyi lelkész jelenti, hogy a magtári épület biztosítása rendben van.

25. Hegyi György a Pongrácz-féle hagyatékról jelent.

26. A szalókai lelkészi díjlevél a kerületre felterjesztetik.

27. Komjáthy Gábor polgári iskolai felügyelő bizottsági alelnök jelenti, hogy az eltávozott tanítónő Tóth Erzsébet helyére Vozáry Ilona hivatott meg.

28. Ugyanaz jelenti, hogy egy kis tantermet 230 korona költséggel megnagyobbítottak.

29. Ugyanaz jelenti, hogy Deák Gyula polgári iskolai igazgató bemutatkozott az intéző bizottságnak.

30. Az állami polgári iskola gondnoksága köszönetet szavaz az egyházmegyének az iskola felállítására érdekében tett fáradozásáért.

31. A polgári leányiskola gondnokságában egy hely Szabó Lajos tanácsbíróvat töltesse be.

32. Ugyanaz jelenti, hogy több növendéket tandíj elengedésben részesített.

33. A polgári leányiskola két új tanterem építésére felhatalmazást nyert.

34. Szabó Lajos felkéretik, hogy az egyházmegye tulajdonát tevő kisebb házat javíttassa ki.

35. Azon lelkészek, a kiknél az egyházmegyei könyvszekrények megromlottak, jelentsék be az egyházmegyei pénztárnoknál.

36. Szilágyi Sándor világi tanácsbíróvá megválasztatik.

37. A szirénfalvai leányegyház előljárósága utasítatják, hogy a regále-kártalanításból nyert összeg mennyiségét a leltárba jegyezze be.

38. Az ungvári határban levő egyházmegyei tulajdont képező föld ez uttal el nem adó.

39. A magasrévi gondnok utasítatják, hogy az iskolai hely átírásáról az esperesnek jelentést adjon.

40. Könyvtári bizottság választatik.

41. A csapi egyház a 2000 K építkezési segély kiutalását kéri.

42. A helyettes lelkészek segély kérvényei mellőzettek.
43. Lelkészek, tanítók, egyházak segély kérvényei a pénzosztó bizottsághoz tételnek át.
44. Tóth Erzsébet volt polgári iskolai tanítónó bucsuzó levele tudomásul vétetik.
45. A jenkei lelkész a kereszti leányegyház hiveinek vagyoni állapotát feltüntető kimutatást terjeszszé be.
46. Molnár Ferencz IV-ed éves képezdész Kisgejőczbe ideiglenes tanítóul alkalmaztatik.
47. Bazsó Károly Bezöbe ideiglenes tanítóul alkalmaztatik.
48. Benedek Jolán Felsőröcsére ideiglenes tanítónőül helyeztetik.
49. Ungmegye alispánja a kiigazitott helynevek jegyzékét megküldi.
50. Az őszi segélyosztó bizottság jegyzőkönyve tudomásul vétetik.
51. A világi főjegyzöre a szavazás elrendeltetik.
52. Az ásványi egyház lelkészi jövedelmét a vall. és közokt. miniszter 580 kor. 60 fillérben állapította meg.
53. Ugyanezen leirat értesit a csapi lelkész kongruájának változásáról.
54. Az alsóborsodi egyházmegye indítványa pártolásban nem részesül.
55. A palágyi egyház a közlegelő lelkészt illető részének telekkönyvi tisztázása céljából az egyházmegyei ügyvédhez forduljon.
56. Háda József tartozása ügyében az esperes felkéretik, hogy a biharmegyei tanfelügyelőhöz forduljon.
57. Esperesi körlevelek.
58. Az egyházmegyei idöszaki tanács ujból alakittatik.
59. A sárospataki füzetek az egyházmegyei könyvtáralap terhére minden egyháznak megrendeltetik.
60. A Horváth Mária-féle alap segélyosztó bizottságnak munkálata elfogadtatik.
61. Orgován Sámuelnek a lelkész helyett végzett teendök teljesítéseért az egyházmegye segélyt nem ad.
62. A pallói tanító adójának kifizetésére utasittatik.
63. A pallói istenitisztelek tartás ügyében deputáczió küldetik ki.

64. A gálócsi egyháznak szigoruan megtiltatik, hogy a Gulácsy-féle templom építési alap kamataiból adóját fizesse.

65. A gálócsi lelkészi díjlevélbe és a leltárba 76 kor. 80 fill. regále kártalanítási tőke bevezetendő.

66. A nagyszelmenczi presbitérium a szabálytalanul kiállított kötvények helyett az adósokkal rendes kötvényt kiállíttatni köteleztetik.

67. Fegyverneky Jánosnénak több egyház részére tett adományaért köszönet szavaztatik.

68. A kistráthi egyház utasittatik, hogy a sola kötvények helyett rendes egyházmegyei kötvényeket állíttasson ki az adósokkal.

69. Kladek Jánosnak a kisgejőczy paplakon tett ingyen munkátért az egyházmegye köszönetet mond.

70. Sulyok János énektanításért az őszi segélyekből jutalmazandó.

71. Csuha Istvánnak a tarnóczy egyház részére nyújtott adományaért köszönet szavaztatik.

72. Pataki Pál jelentése, hogy a tarnóczy papi belhelyen szekérszint és fatartót csináltatott a sajátjából, de ahoz a tulajdonjogot fentartja, tudomásul vétetik.

73. Nyitray Lajos iskei helyettes lelkész egyházmegyénkből való eltávozását bejelenti.

74. Benkő Lajos hanvai segédlelkész bekebeleztetik s helyettes lelkészül az iskei egyházba berendeltetik.

75. Vélemény a dr. Tüdős-féle önbiztosításra vonatkozólag.

76. Sass Béla zsinati jegyző az 1904. november 10-én megnyílt ev. ref. országos zsinat első ülészakának jegyzőkönyvét megküldi.

77. Az iskei régi papi belhely eladásáról felvett jegyzőkönyvek az esperesi hivatalhoz tétetnek át.

78. Az iskei gondnoki számadást helyesbített küldöttség jelentése elfogadtatik.

79. A missiói jelentések tárgyalása.

80. Az egyházlátogatóság jelentése a vallás és énektanításról az állami, polgári és községi iskolákban.

81. A palágyi lelkészi javadalom összeírására kiküldött deputáció jelentése.

82. A nagyszelmenczi lelkészi javadalom összeírása állami kiegészítés, megnyerése céljából az egyh. kerületre felterjesztetik.

83. Az ev. ref. nyugdíjintézet tárgyalása.
84. Az iskei egyház előljárósága az 1904. évi fél papi fizetésről beszámol.
85. Az ásványi egyház a papválasztásnak f. évi július 1-ig való elhasztását kéri.
86. Nagy Sándor indítványa, hogy a látogatási jelentések a közgyűlésen legelső sorban olvastassanak fel s azonnal tárgyalassanak, félretéteik.
87. Szöllőssy Gyula országos gyámintézeti és országos ev. ref. közalapi pénzkezelő jelentése.
88. Az ágteleki egyház építendő papilakának terve és költségvetése megerősítettik.
89. A sárosmezői leányegyház templomépítési terve, költségvetése s kivetési lajstroma jóváhagyatik.
90. Özv. Tóth Péterné a fia után escedékes özvegyárvatári járulékból való részesedési keresetével a polgári bíróság elé utasítatik.
91. A nyarádi egyház jelenti, hogy Orgován Sámuel egy évi időtartamra tanítóul megválasztotta.
92. A kisdobronyi egyház tanítói díjlevele megerősítését kéri.
93. Az egyházmegyei pénztárba tartozó egyházak, ha a kamatot pontosan nem fizetik, a tőke befizetésére köteleztetnek.
94. A bezői egyház a Kladek János építési vállalkozónak járó 375 koronát fizesse ki.
95. Intézkedés a pályini egyház parochiális könyvszekrénye ügyében.
96. A pályini egyház egyházmegyei kamathátralékát azonnal fizesse ki.
97. A bési egyház ajánltatik, hogy az egyházkerületet illető 130 kor. szükösi tári tartozása engedtetnék el.
98. Felelet a mogyorósi leányegyház azon kérdésére, hogy a Zsiró Istvánné-féle hagyaték mi célra fordítandó.
99. A bajánházai leltár ha két példányban van az esperesi hivatalnál, az egyik az egyháznak kiadandó.
100. Soltész Imre a cseppelyi egyháznak harangöntésre 100 koronát adományozott.
101. Szöllőssy Gyuláné szül. Németh Mária és Szöllőssy Gyula ev. ref. lelkész részéről a cseppelyi egyház javára tett adományok.

102. A szalókai egyház tüzikár ellen a kellő értékig biztosítson.
103. Csongor az 1903—1904. évi hátralékos ártéri adóját azonnal fizesse ki.
104. Kovách Izabella urnő, tiszt. Tóth Lajos szürtei lelkész neje a csapi ev. ref. egyház orgona alapjára 50 koronát adományozott.
105. Tisztelendő Kovács Istvánné, szül. Ábrahám Vilma az ágteleki egyház részére 17 korona értékű urasztali korsót vett.
106. Az egyházmegyei ügyvéd véleményének kikérése azon célból, hogy az iskolai ingatlanok miképen telekkönyveztessenek.
107. Az egyházkerületnek a népiskolákban való történelmi tanítást illető rendelkezése a tanügyi bizottsági elnökkel közlendő.
108. Ugyanannak az ismétlő iskolákra vonatkozó határozata szintén a tanügyi bizottsági elnöknek adatik ki.
109. A kerületi tanügyi bizottság szabályrendeletét az esperesi hivatal nem kapta meg.
110. Az iskolák államosításánál az egyházi törvények 412. §-a betartandó az egyházak által.
111. Egyházmegyénk a theologiai professoroknak a Sáros-pataki Lapokban lefolyt személyes vitája felett sajnálatát fejezi ki.
112. A bezői egyház segéd-lelkészt kér.
113. Blatt Simon kérelme nem teljesíthető.
114. Soltész Károly fizetés behajtás iránti kérvénye a sárosmezői presbitériumhoz küldetik le.
115. Székely és Illés prot. imakönyveket ajánlanak.
116. A nagydobronyi árvaegylet alapszabályai véleményezés végett küldöttségnek adatnak ki.
117. A szalókai egyház kérelme, hogy lelkészi állomását két évig rendes lelkészszől ne töltsse be, megadatik.
118. A záhonyi lelkészi és tanítói földekből való kisajátítás a vasut részére megengedtetik.
119. A gálócsi egyháznak megengedtetik, hogy a lipókői legelőjén levő fákat eladhassa.
120. Az ungvári egyház a Csatorna-utczában levő házát eladhatja.
121. Az ungvári lelkész a más iskolákban való vallásitanításért a felemelt államsegélyből való dotációt kér.
122. Balyi Jencsik György és társai zahari lakosok kérelme tárgyalanná vált.

123. A zahari egyháztagok jórészének azon kérelme, hogy tanítójuk, Magyar Pál ellen hozott bírósági ítélet megváltoztassék, nem teljesíthető.

124. Kovács Dánielnek a szürtei lelkészi földekre vonatkozó jelentése tudomásul vétetett.

125. Szőlőssy Gyula a nagyszelmenczi lelkészi jövedelemről való számadását beterjeszti.

126. Az egyházkerületi képviselők megválasztatnak.

127. Közhirdetésre ajánlt egyházak.

128. Jegyzőkönyvi hitelesítő bizottsági tagok választatnak.

129. A P. Horváth Mária-féle alap segélyosztó bizottságának megválasztása.

130. A jegyzőkönyv meghitelesítése.

Betűrendes tárgymutató.

- Ágteleki egyház 88, 105, 127.
Ásványi egyház 5, 52, 85.
Bajánházai egyház 99.
Bazsó Károly 47.
Benedek Jolán 48.
Benkő Lajos 74.
Bezői egyház 47, 94, 112.
Bési egyház 97.
Bóczér István 129.
Botfalvi leány-egyház 8, 9.
Csapi egyház 41, 53, 104.
Csongori egyház 103.
Egyed Béla 21.
Egyházak általában 43, 59, 110.
Enyedi Lajos 62.
Esperes 1, 2, 56, 58, 65, 99, 109, 126, 128, 129.
Eszenyi egyház 22.
Erdélyi János 4, 81.
Felsőőrcei egyház 48.
Gálócsi egyház 64, 65, 119.
Egyházmegyei gondnokok 1, 58, 126, 129.
Háda József 56.
Hegyi György 19, 25, 106, 128.
Homoki Antal 126.
Iskei egyház 23, 77, 78, 84.
Jenkei egyház 17.
Kecskeméthy Lajos 4, 61.
Kereszti leány-egyház 7, 45.
Kisráti egyház 68.
Kisgejőczyi egyház 46, 67, 69.
Kisdobronyi egyház 92, 127.
Kocsiss Endre 4.
Kocsiss Jenő 42.
Komjáthy Gábor 40, 58, 121, 128.
Korláthelmecezi egyház 67.
Kovács Istvánné 105.
Könyves Mihály 129.
Lelkészek általában 35, 43.
Magasrévi egyház 39.
Minay István 40, 58, 126.
Mogyorósi egyház 98.
Molnár Ferencz 46.
Nagygejőczyi egyház 6, 24, 67.
Nagy Sándor 86, 116.
Nagyszelmencezi egyh. 66, 82, 125.
Németh Péter 116, 129.
Nyarádi egyház 91.
Nyitray Lajos 42, 73.
Nyomárcay Aurél 58.
Orgován Sámuel 61, 91.
Órdarmai egyház 10.
Palágyi egyház 55.
Pallói egyház 63.
Pataki Pál 40, 72, 128.
Pályini egyház 95, 96.
ifj. Szabó Endre 40.

- Szabó József 58, 107, 108. Szürtei egyház 124.
Szabó Lajos 31, 34, 40, 58, 126, Tanitók általában 43.
128, 129. Tóth Erzsébet 44.
Szakal István 13, 58. Tóth Lajosné 104.
Szalókai egyház 26, 102, 117. Ujlaki Sándor 14, 42.
Sárosmezői leány-egyh. 89, 114. Ungcseppelyi egyház 100, 101.
Soltész Tamás 4. Ungtarnóczi egyház 12, 20, 67,
Stépán Géza 58, 81. 71, 127.
Stépán László 4, 13, 58. Ungvári egyház 38, 120.
Sulyok János 70. Virág József 58, 126, 129.
Szirénfalvai egyház 37. Vozáry Ilona 27.
Szőlőssy Gyula 58, 81, 87, 129. Zahari egyház 122, 123.
Szücs István 58, 126, 129. Záhonyi egyház 118.
Szilágyi Sándor 36, 51, 58.

Az ungi evang. reform. egyházmegye közigazgatási
biróságának 1905. április 27-én tartott ülésének

jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Szabó Endre esperes, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt Szabó József, Virág József, Szücs István, Szőlössy Gyula, ifj. Szakal István, Komjáthy Gábor, Szabó Lajos egyházmegyei tanácsbírák, Homoki Antal egyházmegyei főjegyző mint előadó.

Tárgy: Virág József vajáni lelkésznek Móré Gábor örökösei ellen lelkészi fizetés-hátralék behajtása iránt benyújtott panasza.

I. Esperes az ügy megnevezésével az ülést megnyitván, Homoki Antal egyházmegyei főjegyző azt következőleg ismerteti: Szőlössy Gyula és Stépán Géza ezen ügy megvizsgálása végett kiküldött tanácsbírák a vizsgálat eredményeként a következő jelentést terjesztették be: Móré Gábor volt egyháztag Móré István és Móré Lajos testvéreitől, birtokaikat megvette, a mely birtok után az eladók míg sajátjuk volt, a papi járandóságot pontosan fizették, azért a presbiterium a fizetést a vevőre is kivetette, azonban vevő a kivetett fizetést, 1885. évtől haláláig, vagyis 16 éven át nem fizette, bár a presbiterium évről-évre követelte ezen hátralék befizetését, a mit tanusít az ez ügyben hozott presbiteri határozat, de az adós maga is elismerte a lelkész jogos követelését, mint presbiter ígérte is a tartozás kiegyenlítését, azonban azt még sem tette. Lelkész pedig ezen hátralék követelését az örökösökkel szemben is fentartja,

mert az 1902-ik évben a hagyaték tárgyalása alkalmával minden létező tartozások kifizetésére kötelezték magokat és ezen 195 korona tartozást még sem fizették ki.

Ennélfogva a bíróság a bemutatott iratok alapján az előadó meghallgatása folytán a követelés jogosultságáról meggyőződven, következőleg

ítélt:

Móré Gábor örökösei köteleztetnek végrehajtás terhe alatt Virág József vajáni lelkész részére a 195 kor. hátralékot megfizetni 15 nap lefolyása alatt.

Indokok:

Bebizonyult ugyanis, hogy Móré Gábor tartozott a testvéreitől vásárolt földek után a papi fizetést teljesíteni, mivel Vajánban ezen teher földbirtok után van kivetve. Az is bebizonyult, hogy a presbiterium évről-évre sürgette a hátralék kifizetését, mit bizonyítanak a presbiteri jegyzőkönyvben levő idevonatkozó határozatok és végül az illető maga is ígérte presbiter korában ezen hátralék kifizetését, sőt az 1902. évi hagyaték tárgyalása alkalmával az örökösök az összes tartozások kifizetésére kötelezték magokat, mivel pedig a többi tartozások közt a lelkézi fizetés-hátralék is ott volt, ezért őket a 195 korona megfizetésére kötelezni kellett.

Ezen ítélet a jelenvolt örökösök előtt kihirdettetett s azok abban megnyugodtak.

Komjáthy Béla

egyházmegyei gondnok, mint világi elnök.

Szabó Endre

esperes, mint egyházi elnök.

Homoki Antal

egyházmegyei főjegyző.

Az ungi evang. reform. egyházmegye közigazgatási
biróságának 1905. április 27-én tartott ülésének

jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Szabó Endre esperes, Komjáthy Béla
egyh. m. gondnok elnöklete alatt: Szabó József, Virág
József, Szücs István, Szöllőssy Gyula, ifj. Szakál István,
Komjáthy Gábor, Szabó Lajos tanácsbírák, Németh Péter
egyházmegyei aljegyző, mint előadó.

Tárgy: Kovács Borbála kisdobronyi lakos egyházi
adó kivetés elleni panasza.

2. Kovács Borbála kisdobronyi lakos múlt év szept.
14-én személyesen tett panaszt az esperes urnál, hogy
ő mint teljesen vagyontalan, egyházi adóval van meg-
róva. E panasz folytán esperes ur levélben kereste meg
a kisdobronyi lelkészi hivatalt; melyre nevezett lelkész
292. sz. hivatalos levélben válaszolva, a kivetést a pres-
byteri határozat értelmében eszközölnék és méltányos-
nak jelzi, mert nevezett Kovács Borbála nem vagyontal-
an, sőt nem is napszámból él, hanem pénz és életne-
műi kölcsönéből, — Kisdobronyban ugyanis osztályba
sorozás szerint fizetik az egyházi adót, mely szerint a
2-ik osztályban: „egy házzal biró szegény özvegyasz-
szony fizet 1 véka gabonát, 240 fillér személypénzt és
dolgozik két nap, vagy fizet e helyett 160 fillért, közalap
20 fill. Ezen kivetés nevezett Kovács Borbálára is meg-
történt 1901., 1902., 1903. évekre s ő ez ellen a tör-
vényes jogorvoslattal nem élt, hanem egyszerűen meg-
tagadta a fizetést.

Ezzel egyidejűleg Kovács Borbála is jelentést tesz a nagytiszteletű esperes urnak, hogy Nagy Sándor lelkész ur, mikor az esperes ur levelét neki átadta, súlyos szidalmakkal illette, a miért az esperes urhoz ment panaszával. S jelenti azt is, hogy a bíró a szegénységi bizonyítvány kiadását megtagadta, holott ezelőtt 5 évvel azt kiadta, melyet jelentésével be is terjeszt.

Az egyházmegyei közigazgatási bíróság a beterjesztett adatok alapján teljes bírósági ülésben következőleg

ítélt:

Kovács Borbála kisdobronyi lakos panaszával elutasítatik.

Indokok:

Kovács Borbála a presbytérium által reá évenként kirótt egyházi adó ellen a jogorvoslattal annak idején soha sem élt, ezért őt panaszával el kellett utasítani.

Komjáthy Béla

egyházmegyei gondnok, mint világi elnök.

Szabó Endre

esperes, mint egyházi elnök.

Németh Péter

papi aljegyző.

Az ungi evang. reform. egyházmegye közigazgatási
biróságának 1905. április 27-én tartott ülésének

jegyzőkönyve.

Jelen vannak: Szabó Endre esperes, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Szabó József, Virág József, Szücs István, Szőlössy Gyula, ifj. Szakal István, Komjáthy Gábor, Szabó Lajos egyházmegyei tanácsbírák, Magyar Bertalan egyházmegyei aljegyző, mint előadó és jegyző.

Tárgy: Palágy-komoróczi templomszéki per.

3. Egyházi elnök az ülést megnyitja, felhivja előadót az ügy megismertetésére. Előadó az ezen ügy megvizsgálására kiküldött deputáció jelentése alapján előterjeszti, hogy Balog András palágy-komoróczi lakos azt panaszolja, hogy ő veje Balog István részére 1895-ben templomi ülőhelyet vásárolt a második székben, mely után leánya szintén a második székbe járt a női oldalon s az egyháztanács e szerzett jogot másnak eladta.

A presbitérium jelentése szerint Balog István minden vagyonát pénzzé tevén, feleségével együtt már régebben kiköltözött Amerikába s hihető, hogy többé vissza sem fognak jönni. K. Varga István, ki a karba járt, mert nem volt templomi széke, kérte, hogy számára a presbitérium helyet jelöljön ki, melynek árát ő megfizeti. A templomi székekbe egybe-egybe csak 7 ember fér, ez mindenütt meg volt, kivéve a második széket, melyben a Balog István helye üresen állt; ezt adta el a presbitérium K. Varga Istvánnak. Ha valakinek ez ellen panasz-

kodni volna joga, azt egyedül Balog István tehetné meg, nem pedig apósa Balog András, ki azt az állítását, hogy veje számára ő vette a templomszéki jogot s ezért tiltakozik az eladás ellen, igazolni semmivel sem tudja. Az ügy beható tárgyalása után a bíróság következőleg

ítélt:

Balog András palágy-komoróczi lakos azon keresetével, hogy az általa veje Balog István részére vett szék-ből az oda a presbitérium rendelkezésével behelyezett K. Varga István tiltassék ki, elutasítatik.

Indokok:

Balog András semmivel sem tudja bizonyítani azt, hogy a veje tulajdonát képező templomszéki ülőhelyet ő vásárolta volna, így panaszlói jogát beigazolni nem képes; Balog István, a kinek joga lehetne a panaszkodásra, K. Varga Istvánnak a székbe való behelyezése ellen semmiféle kifogást nem emelt, ugyanazért a presbitérium intézkedését jóváhagyni s panaszost keresetével elutasítani kellett.

Kelt mint fent.

Komjáthy Béla

a bíróság világi elnöke.

Szabó Endre

ev. ref. esperes, a bíróság egyházi elnöke.

Magyar Bertalan

a bíróság jegyzője.

Az ungi evang. ref. egyházmegye 1905. évi április hó 27-én tartott közigazgatási bírósági ülésének

jegyzőkönyve.

Jelen vannak: Szabó Endre esperes, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Szabó József, Virág József, Szücs István, Szöllőssy Gyula, ifj. Szakal István, Komjáthy Gábor, Szabó Lajos egyházmegyei tanácsbírák, Kovács Dániel e. m. világi aljegyző, mint előadó.

4. Laky József korláthelmecezi tanító azon panaszszal járul az egyházmegyei közigazgatási bíróság elé, hogy midőn az egyháztól az 1903/1904. évre esedékes $\frac{1}{2}$ szekér széna s 1904. szeptember 1-től 1905. évi február 28-ig járó hat köből s egy véka szemes élet járandóságát kérte, a presbytérium ezen jogos kérését a szénára nézve azzal utasította el, hogy mivel az egyháznak széna készlete nincsen, a régi összeírások szerint megállapított kulcs szerint a fél szekér széna ára fejében 4 korona készpénzt akar adni; a szemes életre nézve pedig azt hozta fel okul, hogy a tanító fizetését a régi szokás szerint csak egyszerre és pedig október 18-án szokta az egyház fizetni. — Laky József ezen presbyteri határozat megsemmisítését kéri s kéri, hogy kötelezze az egyházmegye a korláthelmecezi egyházat széna járandóságának vagy természetben való kiadására, vagy a folyó piaczi ár megfizetésére, szemes élet járandóságát pedig fél-évenként szolgáltatassa ki.

Miután sem panaszos, sem panaszlottak meg nem idéztettek, ügyök védelmére egyik fél sem jelent meg, a panaszos ügyben való eljárás az őszi gyűlésre halasztatott el.

Komjáthy Béla

gondnok, világi elnök.

Szabó Endre

egyházi elnök.

Kovács Dániel

jegyző.

Az ungi evang. ref. egyházmegye 1905. évi április hó 27-én tartott közigazgatási bírósági ülésének

jegyzőkönyve.

Jelen vannak: Szabó Endre esperes, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Szabó József, Virág József, Szücs István, Szőlössy Gyula, ifj. Szakal István, Komjáthy Gábor, Szabó Lajos egyházmegyei tanácsbírák, Kovács Dániel e. m. világi aljegyző, mint előadó.

5. Olvastatott Sipos János, bési egyházgondnok azon panasza, hogy midőn ifj. Virág József egyházunkból eltávozott, 4 $\frac{1}{2}$ öl fával kevesebbet hagyott Köröskényi István utódjára, ennek pótlására azonban ott hagyott 100 koronára becsült trágtyát, melyet Köröskényi István el is ismer, azonban kijelenti, hogy ő tőle a 100 koronátid. Virág József vajáni lelkész fia más tartozására tartotta vissza, neki a kifizetésről a nyugtát kiadta, így a bési egyház jogos követeléséhez eddig nem juthatott. Kéri ennél fogva elbírálni, hogy kit illet a felelősség a hiányzó fa felhasználásáért. Egyházmegyénk bírósága ezen ügyben a következő

végzést hozta:

Miután az iratokból ki nem vehető, hogy Köröskényi István által fi-

zetett 100 korona milyen czélra számoltatott el, felhivandó Köröskényi István volt bési lelkész, hogy a kérdéses nyugtát az esperes urhoz küldje el s az ennek nyomán nyert felvilágosítás után fog ez ügyben ítéletet mondani.

Komjáthy Béla

gondnok, világi elnök.

Szabó Endre

esperes, egyházi elnök.

Kovács Dániel

jegyző és elbádó.

A közigazgatási bírósági ügyek tárgysorozata.

1. Móre Gábor örökösei kötelesek fizetni a vajáni lelkésznek a lelkészi járandóságot.

2. Kovács Borbála kisdobronyi lakos egyházi adó iránti kérvényével elutasítatik.

3. Balog András palágyi lakos templomi székhely iránti kérése elutasítást nyert.

4. Laky József fizetés hátraléki ügye az őszi gyűlésre halasztatik.

5. A bési gondnok a lelkészek által elhasznált $4\frac{1}{2}$ öl fa árát követeli; az egyházmegye bírósága a Köröskényi István volt bési lelkésztől beszerzendő nyugta megvizsgálása után fog ítélni.

Betűrendes tárgymutató.

Bési egyház 5.

Balog András 3.

Kisdobronyi egyház 2.

Korláthelmecei egyház 4.

Kovács Borbála 2.

Laky József 4.

Móré örökösök 1.

Virág József 1.
